

Jaarverslag 2019
Stichting Openbaar Onderwijs
Zwolle en Regio

Inhoudsopgave jaarverslag 2019 Stichting OOO

Dit is een printversie van het digitale jaarverslag op www.jaarverslagooz.nl

BESTUURSVERSLAG	5
1. VOORWOORD	6
2. BESTUURSVERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT	7
2.1 DOELSTELLING	7
2.2 CODE GOED BESTUUR VO	7
2.3 WIJZIGINGEN IN SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT	7
2.4 WIJZIGINGEN IN SAMENSTELLING COLLEGE VAN BESTUUR	7
2.5 COMMISSIES	8
2.6 BIJEENKOMSTEN EN WERKBEZOeken	8
2.7 VERGOEDINGEN	9
3. BESTUURSVERSLAG VAN HET COLLEGE VAN BESTUUR	10
3.1 GOVERNANCE	10
3.1.1 BESTUUR EN ORGANISATIE	10
3.1.2 BESTUUR EN INTERN TOEZICHT	10
3.1.3 BESTUUR EN MEDEZEGGENSCHAP	10
3.1.4 HORIZONTALE VERANTWOORDING	11
3.1.5 PERSONELE UNIE MET DE AMBELT	11
3.2 STRATEGISCH BELEID	11
3.3 STICHTEN EN OPHEFFEN VAN SCHOLEN	12
3.4 ONDERWIJSKWALITEIT	12
3.4.1 BESTUURLIJK TOEZICHT INSPECTIE	12
3.4.2 ONTWIKKELEN KWALITEITZORGSYSTEEM	13
3.4.3 PRIMAIR ONDERWIJS	13
3.4.4 SPECIAAL ONDERWIJS	15
3.4.5 VOORTGEZET ONDERWIJS	15
3.4.5.1 TOETSING EN EXAMINERING	16
3.4.6 SOCIALE VEILIGHEID	16
3.5 PASSEND ONDERWIJS	16
3.5.1 BESTEDING VAN MIDDELEN	17
3.5.2 PROCESMATIGE ONTWIKKELINGEN	18
3.5.3 THUISZITTERS EN TOELAATBAARHEIDSVKLAARINGEN	18
3.6 HR & ORGANISATIEONTWIKKELING	20
3.6.1 STRATEGISCH HR ORGANISATIEONTWIKKELING	20
3.6.2 WERKDRUK	21
3.6.3 VERZUIM	22
3.6.4 ONDERWIJSACHTERSTANDEN	22
3.7 BEDRIJFSVOERING	23
3.7.1 HUISVESTING EN FACILITAIR	23

3.7.2 ICT	24
3.7.3 FINANCIËN	24
3.7.4 AVG	25
3.8 KLACHTEN EN BEZWAREN	25
3.9 FINANCIËLE BELEID EN ANALYSE	26
3.9.1 BELEGGEN EN BELENEN	26
3.9.2 FINANCIËLE POSITIE EN ANALYSE	28
3.9.2.1 ONTWIKKELING RESULTAAT TEN OPZICHTE VAN DE BEGROTING 2019	28
3.9.2.2 ONTWIKKELING RESULTAAT TEN OPZICHTE VAN DE REALISATIE 2018	29
3.9.2.3 VMBO TECHNIEK	30
3.10 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF	31
3.10.1 A. GEGEVENSSET	31
3.10.1.1 A1 KENGETALLEN - LEERLINGENAANTALLEN	31
3.10.1.2 A1 KENGETALLEN - PERSONEEL	32
3.10.1.3 A2 - MEERJAREN BALANS	33
3.10.1.4 A2 - MEERJAREN STAAT VAN BATEN EN LASTEN	35
3.10.2 B: OVERIGE RAPPORTAGES	37
3.10.2.1 B1: RAPPORTAGE AANWEZIGHEID EN WERKING VAN HET INTERNE RISICOBEHEERSINGS- EN CONTROLESYSTEEM	37
3.10.2.2 B2: BESCHRIJVING VAN DE BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN	37
3.10.2.2.1 VEREVENING PASSEND ONDERWIJS	38
3.10.2.2.3 ONZEKERE FINANCIËLE TOEZEGGINGEN DOOR HET RIJK	40
3.10.2.2.4 HUISVESTING IN RELATIE TOT TOEKOMSTBESTENDIG ONDERWIJS	40
3.10.2.2.5 CORONA CRISIS	41
3.10.2.3 B3: RAPPORTAGE TOEZICHTHOUDEND ORGAAN	42

JAARREKENING **43**

4. JAARREKENING **44**

4.1 MODEL A: BALANS PER 31 DECEMBER 2019, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2018 NA RESULTAATSBESTEMMING	44
4.2 MODEL B: STAAT VAN BATEN EN LASTEN JAAR 2019, VERGELIJKENDE CIJFERS JAAR 2018	45
4.3 MODEL C: KASSTROOMOVERZICHT JAAR 2019, VERGELIJKENDE CIJFERS JAAR 2018	46
4.4 GRONDSLAGEN	47
4.5 TOELICHTING OP DE BALANS	54
4.6 MODEL G: VERANTWOORDING SUBSIDIES (BIJLAGE BEHORENDE BIJ RJ660.402)	61
4.8 SEGMENTATIE	64
4.9 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN	69
4.10 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	70
4.11 WNT-VERANTWOORDING 2019 STICHTING OOO	75
4.12 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	77
4.13 RESULTAATBESTEMMING	78
4.14 BESTUURSBSLUIT	79

5. OVERIGE GEGEVENS **81**

5.1	STATUTAIRE BEPALINGEN BETREFFENDE WINSTBESTEMMING	81
5.2	CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	82
6.	BIJLAGEN	88
6.1	ANBI GEGEVENS	88
6.2	COLOFON	89

BESTUURSVERSLAG

1. VOORWOORD

Verder met Leren. Dat is de titel van het nieuwe strategisch beleidsplan; voor OOZ een belangrijk markeringspunt in de ontwikkeling van de organisatie. Verder met Leren bouwt voort op de stabiliteit die is gerealiseerd onder het voorgaande strategische beleidsplan. Daarin werd de basis gelegd waarop we als college van bestuur het afgelopen jaar hebben kunnen voortbouwen.

Verder met Leren is begin 2019 gelanceerd in een goedbezochte nieuwjaarsreceptie op De Twijn, onze school voor (voortgezet) speciaal onderwijs. Het plan bevat de strategische ambities van OOZ voor 2019-2022 en is tot stand gekomen met input van de directies van de OOZ-scholen, leraren, ouders, leerlingen, het interne toezicht, de medezeggenschap en onze externe relaties.

We werken in deze beleidsperiode aan goed onderwijs aan de hand van drie strategische pijlers: relatie, eigenaarschap en maatwerk. Daarnaast hebben we in Verder met Leren voor het eerst een strategische onderwijsvisie geformuleerd, namelijk dat alle OOZ-scholen onderwijs verzorgen dat de balans vindt tussen de drie doeldomeinen van het onderwijs: personificatie, subjectificatie en kwalificatie.

In de loop van het jaar is Verder met Leren geïmplementeerd in de organisatie. De strategische visie is doorvertaald in een bestuursagenda en de scholen hebben er hun nieuwe schoolplannen op geënt. Op alle niveaus zijn de eerste stappen gezet om de agenda's om te zetten in concrete acties en de eerste beleidsprocessen zijn in gang getrokken.

Dat we zo voortvarend te werk kunnen gaan, is alleen mogelijk als de basis van de organisatie goed is. Daarin hebben we samen in 2019 forse stappen gezet. Bedrijfsvoeringsprocessen komen steeds meer op orde, de interne netwerken nemen een steeds prominentere plek in als vindplaats van inspiratie en de kwaliteit van alle scholen is ten minste voldoende, ook volgens de inspectie.

Op die basis is het goed bouwen en we proeven het enthousiasme en de energie die Verder met Leren heeft losgemaakt. Aan het einde van dit eerste volle jaar van dit college van bestuur treffen we een organisatie aan waarin alle voorwaarden aanwezig zijn om verder te bouwen aan goed onderwijs. We doen dat samen met een uitstekend team van mensen, in de scholen en bij Support, die op basis van hun talenten ingezet worden en ruimte krijgen om resultaten te halen. We zijn trots op dat team en trots op onze mooie organisatie.

Kees Elsinga, Arie de Wit, college van bestuur.

2. BESTUURSVERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

2.1 Doelstelling

De raad van toezicht van OOOZ houdt integraal en onafhankelijk toezicht op het functioneren van het college van bestuur en de organisatie. Hij toetst de strategiebepaling en -uitvoering en het gevoerde en toekomstige beleid. Hij fungeert daarbij ook als klankbord voor het college van bestuur.

Statutair heeft de raad van toezicht minimaal vijf en maximaal zeven leden, die worden benoemd door de gemeenteraden van de gemeenten waarin OOOZ volgens zijn statuten openbaar onderwijs verzorgt: Dalfsen, Hattem, Ommen en Zwolle. Zij worden geworven aan de hand van profielen, die in samenspraak met bestuur en medezeggenschap worden opgesteld. Als geheel moet de raad van toezicht in staat zijn om het gehele beleidsterrein van het funderend onderwijs volledig en diepgaand te overzien.

2.2 Code Goed Bestuur VO

OOOZ heeft zich in zijn statuten gecommitteerd aan de Code Goed Onderwijsbestuur van de VO-raad. Dat geldt ook voor de raad van toezicht. De code is ingebed in de dagelijkse werkwijze van de raad van toezicht. De drie centrale uitgangspunten waarbinnen wordt gewerkt zijn het evenwicht tussen de 'zachte kant van goed bestuur' versus regels en richtlijnen, het dienen van de publieke belangen en het fungeren als knooppunt tussen de interne en externe omgeving. In de gesprekken met het college van bestuur is aandacht voor de organisatiecultuur van OOOZ en de mate waarin deze cultuur OOOZ in staat stelt om het meerjarig strategisch beleidsplan Verder met Leren 2019-2022 uit te voeren. Een onafhankelijke visie is hierbij van groot belang en wordt door middel van een kritische blik en informatievergaring gewaarborgd. In 2019 heeft de raad van toezicht zijn visie op toezicht geactualiseerd.

De Code Goed Onderwijsbestuur kent het 'pas toe of leg uit' principe ten aanzien van de uitgangspunten. Op een punt wijkt de raad van toezicht af van het de code. In plaats van de nevenfuncties van de bestuurders en de leden van de raad van toezicht in dit jaarverslag te vermelden, worden deze nevenfuncties vermeld op de website van het bestuur.

2.3 Wijzigingen in samenstelling Raad van toezicht

In het kalenderjaar 2019 is er een wijziging geweest in de samenstelling van de raad van toezicht van OOOZ. Per 1 augustus 2019 legde mw. mr. drs. S. van Ruth haar functie neer, omdat zij een hoofdfunctie aanvaardde die niet verenigbaar is met het lidmaatschap van de raad van toezicht van OOOZ. In het najaar is gestart met de werving van twee nieuwe leden, wier benoeming wordt verwacht in het vroege voorjaar van 2020.

De samenstelling van de raad van toezicht als geheel was in 2019 als volgt:

Dhr. drs. H.J.M. (Hennie) Kenkhuis (voorzitter)

Dhr. dr. M.J. (Meindert) Flikkema

Mw. mr. M.F. (Mariëla) Harrigan

Dhr. F.J. (Frank) Markerink MMC

Mw. mr. drs. S. (Simone) van Ruth (tot 1 augustus 2019)

Dhr. drs. M. (Marinus) Zandvoort RA

2.4 Wijzigingen in samenstelling college van bestuur

In 2019 zijn er geen wijzigingen geweest in de samenstelling van het college van bestuur. Dhr. drs. C.J. (Kees) Elsinga en dhr. A. (Arie) de Wit vormden het college.

2.5 Commissies

De raad van toezicht kende bij de start van 2019 twee adviserende commissies. Mede op basis van de adviezen en bevindingen van de commissies komt de raad van toezicht tot een oordeel.

1. De financiële commissie heeft een voorbereidende taak en richt zich op:
 - De reguliere planning- en control cyclus, waar de begroting en jaarrekening deel van uit maken;
 - De naleving van de aanbevelingen van de externe accountant;
 - De werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen;
 - Doelmatigheid en rechtmatigheid financiën.
2. De remuneratiecommissie heeft een voorbereidende taak en richt zich op:
 - De benoeming van leden van het college van bestuur;
 - Het functioneren van het college van bestuur;
 - Het werkgeverschap ten aanzien van het college van bestuur;
 - De honorering van de raad van toezicht.

In de loop van 2019 heeft de raad van toezicht een derde commissie ingesteld: de onderwijscommissie. Deze commissie heeft eveneens een voorbereidende taak en richt zich op:

- De werking en ontwikkeling van het interne kwaliteitszorgsysteem voor de onderwijskwaliteit.
- Het volgen van signalen, zowel intern als extern, over mogelijk tekortschietende onderwijskwaliteit en de maatregelen die het bestuur daartegen neemt.
- Het volgen en stimuleren van beleidsmatige ontwikkelingen op onderwijskundig vlak, waaronder de uitvoering van het strategisch beleidsplan.

2.6 Bijeenkomsten en werkbezoeken

In 2019 kwam de raad van toezicht zeven maal bijeen in een reguliere vergadering, waarin met het college van bestuur van gedachten werd gewisseld over de belangrijkste ontwikkelingen in de organisatie. Daarnaast bracht de raad van toezicht een uitgebreid werkbezoek aan de basisscholen in het netwerk Zuid en sprak de raad van toezicht twee maal met delegaties van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraden. In maart sprak de raad van toezicht met de onderwijswethouders van de gemeenten waarin OoZ statutair onderwijs verzorgt. Voorts was er veelvuldig contact tussen de voorzitter van de raad van toezicht en het college van bestuur, in de voorbereiding op de reguliere vergaderingen en bij bijzondere voorvallen. Ook was de raad van toezicht vertegenwoordigd bij organisatiebrede bijeenkomsten, zoals de nieuwjaarsreceptie.

Belangrijke inhoudelijke, meer incidentele onderwerpen waarmee de raad van toezicht zich in 2019 bezig heeft gehouden zijn onder meer:

- de samenwerking tussen De Ambelt en OoZ, en dan meer specifiek de ontwikkeling van een sterke sector voor speciaal onderwijs van De Ambelt en De Twijn, mede in het licht van de personele unie tussen beide stichtingen;
- de totstandkoming en eerste uitvoeringsfase van de bestuursagenda, waarmee het college van bestuur het strategisch beleidsplan Verder met Leren tot uitvoering brengt;
- de eigen visie op toezicht van de raad van toezicht;
- het instellen van een onderwijscommissie;
- het besluitvormingsproces over de nieuwbouw van de Van der Capellen SG;
- de strategische herpositionering van het basisonderwijs in de wijk Stadshagen;
- de ontwikkelingen binnen de directie bedrijfsvoering;
- het afsluitende onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs naar de kwaliteit van het bestuur en de scholen en de daaruit voortvloeiende verbeteracties.

Daarnaast nam de raad van toezicht besluiten rondom de meer reguliere taken van het interne toezicht:

- het jaarverslag over 2018 (inclusief de jaarrekening), waaronder het verslag van de accountant;
- de meerjarenbegroting 2020-2024;
- de viermaandelijke managementrapportages;
- de aanbesteding voor en werving van een nieuwe accountant;
- de werving van twee nieuwe leden van de raad van toezicht.

Kort na afloop van het kalenderjaar heeft de raad van toezicht zijn eigen functioneren geëvalueerd, (deels) in aanwezigheid van het college van bestuur. Daarbij is ook uitgebreid stil gestaan bij de verhouding en samenwerking tussen college van bestuur en raad van toezicht. Volgens beide geledingen functioneren deze naar volle tevredenheid. De verbeteracties uit deze zelfevaluatie worden opgepakt in 2020.

2.7 Vergoedingen

De vacatiegelden voor de leden van de raad van toezicht bedragen € 9.150 (voorzitter) en € 6.100 (lid) per jaar, exclusief btw. Bij het vaststellen van de hoogte van de vacatiegelden is gebruik gemaakt van de overwegingen die in de VTOI-NVTK richtlijnen zijn opgenomen. De vergoedingen blijven ruim onder de maxima die volgens de Wet Normering Topinkomens voor OOZ van toepassing zijn.

3. BESTUURSVERSLAG VAN HET COLLEGE VAN BESTUUR

3.1 Governance

Het Nederlands onderwijs kent een hoge mate van bestuurlijke autonomie, zeker waar het de inrichting van het onderwijs betreft. In het stelsel zijn er *checks and balances* aangebracht om tegenwicht te bieden aan de bestuurlijke autonomie, zoals extern toezicht door de Inspectie van het Onderwijs, intern toezicht door de raad van toezicht en medezeggenschap van personeel, ouders en leerlingen.

3.1.1 Bestuur en organisatie

De eindverantwoordelijkheid voor OoZ ligt bij het college van bestuur. Het college van bestuur wordt ondersteund door Support. Daarin zijn de directies Bedrijfsvoering (financieel advies, financieel beheer, contractmanagement, ict en facilitair) en HR & Organisatieontwikkeling (hr-advies, hr-beheer, communicatie en secretariaat) ondergebracht. Daarnaast wordt het bestuur ondersteund door een controller, een adviseur onderwijskwaliteit en een bestuurssecretaris. Support staat niet alleen het college van bestuur maar ook de scholen terzijde met raad en daad. De financiering van Support is gebaseerd op een reële begroting van de te verwachten kosten (in paragraaf 4.9 zijn de kosten hiervan inzichtelijk). In de allocatie van de middelen van scholen wordt een percentage van de bekostiging per leerling aangewend voor Support. Verder worden de personele kosten voor de poscholen centraal toebedeeld aan de scholen. Het college van bestuur besluit hierover, op voorstel van een afvaardiging van directeuren. In het vo en het (v)so zijn directeuren integraal verantwoordelijk voor het begroten en verantwoorden van de gealloceerde middelen per school. Dit allocatiemodel is in 2011 ingevoerd met goedvinden van schoolleiders, medezeggenschap en intern toezicht. Eind 2019 is een proces gestart om het allocatiemodel te herzien. Dit in het licht van externe ontwikkelingen als de verevening passend onderwijs en het wetsvoorstel vereenvoudiging grondslagen bekostiging voortgezet onderwijs en de voorgenomen bestuurlijke fusie tussen Stichting Orthopedagogisch Centrum de Ambelt en OoZ.

OoZ kent verder geen managementlagen tussen het bestuur en de directeuren van de scholen. In 2019 zijn er geen majeure wijzigingen geweest in de wijze waarop sturing en verantwoording zijn vormgegeven. Wel zijn aspecten van de P&C-cyclus en het interne kwaliteitszorgsysteem verder aangescherpt.

3.1.2 Bestuur en intern toezicht

Zoals in het vorige hoofdstuk is aangegeven, houdt de raad van toezicht toezicht op het college van bestuur, volgens de statuten van de organisatie, de code Goed Bestuur en het eigen toezichtkader. In 2019 sprak het bestuur in zeven formele vergaderingen met de raad van toezicht over alle grotere ontwikkelingen die de organisatie betreffen. Daarnaast waren er vele contactmomenten tussen het bestuur en de leden van de raad van toezicht. Bij de evaluatie, begin 2020, bleek dat de samenwerking tussen bestuur en toezicht wederzijds werd gewaardeerd en op hoofdlijnen tot goede resultaten leidde voor de leerlingen van de OoZ-scholen.

3.1.3 Bestuur en medezeggenschap

OoZ kent twee gemeenschappelijke medezeggenschapsraden: een voor het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs en een voor het voortgezet onderwijs. Het college van bestuur hecht aan een goede, constructieve dialoog met deze raden. In 2019 sprak het bestuur met grote regelmaat met (delegaties uit) de medezeggenschap. In reguliere vergaderingen legde het bestuur verantwoording af en besprak hij beleidsvoornemens, bijvoorbeeld op financieel of HR-gebied.

Bij de uitwerking van het strategisch beleidsplan 'Verder met Leren' heeft het bestuur de inbreng van de raden zeer op prijs gesteld. Het college van bestuur heeft waardering voor de wijze waarop de medezeggenschap de interne organisatie in 2019 heeft aangescherpt, onder meer door te werken met focusgroepen. Dit versterkt de kwaliteit van de interne dialoog.

3.1.4 Horizontale verantwoording

OOZ vindt het belangrijk dat zijn onderwijs onderdeel uitmaakt van de dagelijkse belevingswereld van de leerlingen. Daartoe wordt op diverse niveaus in de organisatie het contact gezocht met de verschillende stakeholders. De directeuren en medewerkers op de scholen hebben hier de voornaamste taak. Zij staan in dagelijks contact met leerlingen en ouders. Ook het bestuur zoekt deze aansluiting, bijvoorbeeld in de vergaderingen van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraden en door aanwezig te zijn bij belangrijke momenten op scholen en door middel van werkbezoeken.

Naast deze formele wijze van informatievergaring worden ook diverse informele bijeenkomsten gebruikt om te ontdekken wat er leeft bij onze maatschappelijke partners. Met grote regelmaat voert OOO gesprekken met ouders, leerlingen en samenwerkingspartners in de keten om voeling te houden met de ontwikkelingen, wensen en behoeften van deze doelgroepen.

De toename in intensiteit van de samenwerking met bijvoorbeeld kinder(dag)opvang en zorgpartners draagt ook bij aan een goede dagelijkse aansluiting bij de behoefte van de leerlingen.

Op bestuurlijk niveau heeft OOO zitting in het Besturenoverleg Lokaal Onderwijsbeleid Zwolle waarin beleid van de Zwolse onderwijsbesturen wordt afgestemd. Tevens is er regelmatig overleg met de colleges van B&W van de zeven gemeenten waarin OOO onderwijs verzorgt, evenals met de vele samenwerkingsverbanden passend onderwijs waarin onze scholen participeren. Daarnaast is OOO betrokken bij het werk van de PO-Raad en VO-raad.

In het kader van het strategisch beleidsplan heeft het college van bestuur in 2019 onderzoek laten uitvoeren naar de samenwerkingsbehoeften van de bestuurlijke partners in Zwolle. De resultaten van dit onderzoek worden in 2020 benut om invulling te geven aan nieuwe vormen van samenwerking met deze partners.

3.1.5 Personele unie met de Ambelt

In 2017 is OOO een personele unie aangegaan met De Ambelt. In de daaraan ten grondslag liggende overeenkomst is afgesproken dat dit een tijdelijke situatie betreft. In 2018 hebben het college van bestuur en de raad van toezicht van OOO ook als zodanig gefunctioneerd voor de stichting De Ambelt. In 2019 hebben de teams van de De Twijn, de (v)so-school van OOO, en De Ambelt intensief gewerkt aan het voorbereiden van een sterke sector so binnen OOO. Dit om te waarborgen dat de expertise van het onderwijzen van leerlingen met bijzondere onderwijsbehoeften, zowel in de speciale scholen als in het regulier onderwijs, optimaal wordt benut. Dit impliceert dat stichting De Ambelt op termijn wordt opgeheven en dat de school De Ambelt wordt ondergebracht bij OOO. Dit traject wordt voortgezet in 2020 en zal waarschijnlijk zijn definitieve beslag krijgen in 2021.

3.2 Strategisch beleid

Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst, op 8 januari 2019, heeft OOO zijn nieuwe strategisch beleidsplan gelanceerd: Verder met Leren. Dit plan is in de tweede helft van 2018 voorbereid door het college van bestuur, in nauwe samenspraak met de directies van de scholen, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraden, de raad van toezicht, externe relaties, leraren, ouders en leerlingen. Verder met Leren bevat de ambities voor de organisatie voor de jaren 2019 tot en met 2022 en is het koersdocument voor alle geledingen.

Het strategisch beleid van de organisatie richt zich op drie pijlers: Relatie, Eigenaarschap en Maatwerk. Uit deze pijlers blijken de kernwaarden van de organisatie.

In de pijler Relatie gaat het over het besef dat onderwijs alleen tot stand komt in verbinding met de ander en dat we ons als organisatie onderdeel weten van een groter geheel. Met de pijler Eigenaarschap geeft OoZ uitdrukking aan de balans tussen ruimte en rekenschap, die nodig is om optimaal te kunnen functioneren. Maatwerk betekent dat OoZ aansluit bij individuele talenten en ambities. Van leerlingen en van medewerkers.

Het onderwijskundig deel van het strategisch beleidsplan van OoZ onderscheidt drie domeinen waarin onderwijs zich beweegt en waarin doelen gesteld kunnen worden. Het gaat daarbij om:

- Kwalificatie: het verwerven van kennis, vaardigheden, waarden en houdingen, waarbij voor veel leerlingen het halen van een diploma een belangrijk doel is.
- Socialisatie: leerlingen worden door het onderwijs voorbereid op deelname in de samenleving.
- Subjectificatie/persoonsvorming: kinderen leren zich te verhouden tot de wereld die hen omringt.

Verder met Leren is in 2019 verder geconcretiseerd in een bestuursagenda. Daarin zijn op drie niveau's (school, bestuur en Support) de strategische ambities geconcretiseerd en in uitvoering gebracht. In de loop van het jaar zijn de eerste concrete stappen gezet om de ambities te realiseren. Zo hebben nagenoeg alle scholen Verder met Leren doorvertaald naar hun schoolplannen; zijn er middelen gealloceerd om de doelen te realiseren en zijn er projectleiders, onderzoekers, regisseurs, en directeuren aan het werk gezet. Een concreet voorbeeld van dat laatste is het stimuleren van onderwijsinnovatie. Een in 2019 centraal aangestelde regisseur ondersteunt scholen bij innovatie, zowel door procesregie als door het toekennen van investeringsbudgetten. Intern staat deze ondersteuning en de beweging bekend als Clix. Eind 2020 vindt een tussentijdse evaluatie plaats van Verder met Leren.

3.3 Stichten en opheffen van scholen

In 2019 heeft OoZ geen scholen gesticht of opgeheven, noch voornemens daartoe geformuleerd.

3.4 Onderwijskwaliteit

3.4.1 Bestuurlijk toezicht inspectie

In 2018 heeft bij OoZ het vierjaarlijks onderzoek naar het bestuur en de scholen plaatsgevonden. Het was voor het eerst dat de organisatie volgens het nieuwe toezichtkader van de inspectie is beoordeeld. Dit bezoek heeft er toe geleid dat het bestuur en twee scholen een herstelopdracht hebben gekregen van de inspectie.

Het bestuur en de twee scholen hebben verbeterplannen uitgevoerd met als resultaat dat de inspectie tijdens het herstel onderzoek in april 2019 heeft geconcludeerd dat zowel het interne kwaliteitszorgsysteem als de kwaliteit op de twee scholen met een onvoldoende beoordeling inmiddels van ten minste voldoende niveau waren. Daarmee heeft de inspectie het vertrouwen in het bestuur uitgesproken en valt OoZ onder het reguliere toezicht.

In 2019 zijn twee PO-scholen bezocht in het kader van een stelselonderzoek van de inspectie. Deze onderzoeken zijn passend binnen het bestuurlijk toezicht van de inspectie. Scholen ontvangen geen oordeel over de kwaliteit van het onderwijs. Bij ernstige tekortkomingen kan de inspectie overgaan tot een kwaliteitsonderzoek. Dat was bij de twee bezochte scholen niet aan orde. In 2020 zullen andere scholen worden gezocht. Welke scholen dat zijn en voor wanneer deze bezoeken staan gepland, is onbekend. De inspectie bezoekt binnen de cyclus van het vierjaarlijks onderzoek alle scholen.

3.4.2 Ontwikkelen kwaliteitszorgsysteem

De nieuwe cyclus voor het monitoren van de onderwijskwaliteit is met ingang van 2019 volledig operationeel. In iedere verantwoordingsperiode wordt de onderwijskwaliteit gemonitord. Per periode kan de focus op een ander deelgebied liggen. In ieder geval wordt de voortgang van verbetertrajecten gemonitord.

Daarnaast zijn in 2019 nieuwe ontwikkelingen gestart om nog meer zicht te krijgen op de kwaliteit van het onderwijs en dat stelt het CvB in staat om nog meer gericht te sturen. Hierna worden deze ontwikkelingen kort toegelicht.

Kwaliteitsteams

Besloten is om binnen de sector po boven schools twee kwaliteitsteams in te richten die vanuit Support onderzoek gaan doen binnen de scholen die een kwaliteitsrisico lopen. Daarnaast kunnen deze teams ingezet worden op verzoek van een school met een specifieke onderzoeksvraag. Naast onderzoek kunnen deze teams scholen begeleiden.

Afhankelijk van de opgedane ervaringen met deze teams, wordt de aanpak ook toegepast binnen de andere sectoren.

Harmonisatie rapportages

De diversiteit in de aangeleverde rapportages over de onderwijsresultaten PO worden te groot geacht. Er is behoefte aan harmonisatie van deze rapportages. Binnen een netwerk van enkele directeuren en materiedeskundigen wordt nagedacht over deze harmonisatie met als uitgangspunt dat zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van bestaande systemen en keuzes niet mogen leiden tot extra administratieve last.

Kwaliteit onderwijsleerproces

Het CvB wil, als onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem, op onafhankelijke wijze de kwaliteit van het onderwijsleerproces kunnen monitoren. De focus hierbij ligt op het didactisch handelen van leerkrachten. Binnen de netwerken van PO-directeuren is gesproken over de gewenste aanpak. In schooljaar 2019-2020 worden pilots uitgevoerd, zodat het systeem in schooljaar 2020-2021 ingevoerd kan worden.

Interne audits

Het inrichten en uitvoeren van interne audits is een aanvulling op het kwaliteitszorgsysteem van OOZ. In samenwerking met de netwerken wordt hieraan vormgegeven. In 2020 worden de eerste bevindingen verwacht.

3.4.3 Primair Onderwijs

Tot schooljaar 2018-2019 werden de opbrengsten in het PO gemeten aan de hand van de gemiddelde schoolscores op de (Cito)-eindtoets. De meeste scholen van OOZ nemen Cito-toetsen af. Een aantal scholen verantwoordt zich door middel van Route 8, eveneens een erkende wijze van toetsen.

Met ingang van schooljaar 2019-2020 is de inspectie een proef gestart om de opbrengsten te meten aan de hand van de referentieniveaus voor rekenen en taal. De inspectie gaat ervanuit dat 85% van de leerlingen referentieniveau 1F moet kunnen halen. Leerlingen moeten dan onder normale omstandigheden succesvol het vmbo kunnen doorlopen. De referentieniveaus 1S/2F zijn afhankelijk van de gewichtenregeling die voor iedere school geldt.

De gewichtenregeling is vernieuwd en de norm per school wordt bepaald op basis van de gegevens die worden verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De schoolweging wordt berekend aan de hand van vijf omgevingskenmerken: het opleidingsniveau van de ouders, het gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school, het land van herkomst van de ouders, de verblijfsduur van de moeder in Nederland en of de ouders in de schuldsanering zitten. In samenhang voorspellen ze de eindopbrengsten.

Ook bij de nieuwe werkwijze wordt uitgegaan van het gemiddeld resultaat over de afgelopen drie schooljaren. De ondergrens heeft voor de inspectie een signalerende waarde over de kwaliteit van het onderwijs. In de volgende tabel zijn de uitkomsten van de PO-scholen opgenomen. Voor de ondergrens: De onderwijsopbrengsten worden gemonitord aan de hand van de referentieniveaus voor rekenen en taal. De signaleringswaarde voor 1F is voor alle scholen op 85% gesteld. Leerlingen die 1F realiseren kunnen normaal gesproken het vmbo succesvol afronden. De signaleringswaarde voor 2F/1S (havo/vwo) is afhankelijk van de weging, zoals hierboven toegelicht.

Naam	Weging	Realisatie 1F	Signaleringswaarde 1F = 85%	Realisatie 1S/2F	Signaleringswaarde 1S/2F = afhankelijk van weging	Oordeel	
Openbare Montessori Basisschool Zwolle		23,3	94	Boven	53,7	58,6	Onder
Openbare Parkschool		24,6	97,8	Boven	65,7	56,6	Boven
obs Het Palet Hattem		24,7	97	Boven	71	56,6	Boven
obs De Campherbeek		25,8	89,6	Boven	51,7	55,1	Onder
obs De Octopus		26,7	98,4	Boven	75	53,6	Boven
Florens Radewijnschool		27	95,6	Boven	62,2	53,6	Boven
IKC Het Festival		27,6	99,2	Boven	61,6	52,1	Boven
obs De schatkamer		27,7	92,3	Boven	45,5	52,1	Onder
obs De Marshof		28,5	89,7	Boven	52,8	50,6	Boven
IKC De IJsselhof		28,9	97,9	Boven	61,8	50,6	Boven
Integraal kindcentrum De Werkschuit		29	97,8	Boven	62,3	50,6	Boven
Openbare Daltonschool de Markesteen		29,6	97,9	Boven	55,3	49	Boven
obs Het Palet		29,9	98,3	Boven	62,5	49	Boven
obs Nieuwebrug		30,1	95,2	Boven	57,1	47,3	Boven
obs Heidepark		30,6	97,3	Boven	57,1	47,3	Boven
obs De Tweemaster		30,9	95,8	Boven	61,1	47,3	Boven
obs De Oosterenk		30,9	90,6	Boven	54,4	47,3	Boven
obs De Krullebaar		31,2	93,6	Boven	18,9	45,5	Onder
Het Avontuur		31,4	92,7	Boven	40,7	45,5	Onder
IKC De Wieden		33,1	95	Boven	49,2	41,5	Boven
obs De Dennenkamp		33,2	98,3	Boven	68,3	41,5	Boven
obs De Vlonder		34,3	98	Boven	63,9	39,5	Boven
obs De Toonladder		36,5	88,9	Boven	34,6	35,7	Onder
obs De Springplank		37	84,4	Onder	34,8	35,7	Onder

Tabel: Onderwijsopbrengsten 2017-2019 o.b.v. referentieniveaus

In schooljaar 2019-2020 voeren KC De Schatkamer, De Krullebaar, De Springplank, Het Avontuur en De Campherbeek een verbeterplan uit ten doel de onderwijsresultaten en/of het onderwijsleerproces te verbeteren. Bij zowel De Montessori Basisschool als obs De Dennenkamp wordt de ingezette verbeteraanpak gecontinueerd en vindt borging plaats van de verbeteringen. Periodiek vinden waarderende voortgangsgesprekken plaats tussen de directeur van de school een lid van het CvB.

3.4.4 Speciaal Onderwijs

Bij de opbrengsten van de Twijn wordt onderscheid gemaakt in de opbrengsten van het speciaal onderwijs (SO) en het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

OKE-code	OKE-naam	Eind-uitstroom (2x)	IQ in relatie tot uitstroombestemming (5x)	Plaatsbestemming (2x)	Tussentijdse uitstroom (1x)	Resultaat bevraging 2017-2018	Resultaat bevraging 2016-2017	Resultaat bevraging 2015-2016
19QK OKE 02 VSO	De Twijn	33,33	3,37	3,64	60	GEEN RISICO	GEEN RISICO	RISICO
19VD OKE SO	De Twijn	8,57	2,79	100	40	RISICO	GEEN RISICO	GEEN RISICO

Tabel: Opbrengsten (V)SO (bron: Inspectie)

Uit de resultaat bevraging 2019 (tot en met schooljaar 2017-2018) blijkt dat het SO een risico loopt voor wat betreft de onderwijsopbrengsten. Dit wordt veroorzaakt door de zwaarwegende indicator (5x) 'IQ in relatie tot uitstroombestemming'. De score op deze indicator blijft voor schooljaar 2017-2018 net onder de norm, maar dat is geen reden om hiervoor een verbetertraject te starten.

3.4.5 Voortgezet Onderwijs

In het VO worden de opbrengsten door de Inspectie beoordeeld per locatie en per onderwijssoort. Onderstaande tabel geeft inzicht in het oordeel van de inspectie over de onderwijsresultaten 2019 (schooljaar 2017-2018) met betrekking tot de indicatoren onderbouwpositie, onderbouwsnelheid, bovenbouwsucces en gemiddeld eindexamencijfer. Een indicator die geen deel meer uitmaakt van het oordeel van de inspectie maar nog wel wordt gemonitord geeft inzicht in het verschil tussen het schoolexamen en het centraal examen. Bij haar oordeel baseert de inspectie zich op de gemiddelde score over de afgelopen drie schooljaren.

Brinnr	School	Schoolsoort	Onderwijspositie tov PO advies	Onderbouw snelheid	Bovenbouwsucces	Examencijfer	Berekend oordeel	Verskil SE-CE
17BZ04	Zeven Linden	VMBO-B	boven de norm	boven de norm	boven de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
17BZ04	Zeven Linden	VMBO-K	boven de norm	boven de norm	boven de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
17BZ04	Zeven Linden	VMBO-(G)T	boven de norm	boven de norm	boven de norm	onder de norm	voldoende	gering verschil
17BZ04	Zeven Linden	HAVO	boven de norm	boven de norm	boven de norm	onder de norm	voldoende	gering verschil
17BZ04	Zeven Linden	VVO	boven de norm	boven de norm	boven de norm	geen oordeel	voldoende	geen oordeel
17BZ02	Capellenborg	VMBO-(G)T	boven de norm	boven de norm	boven de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
17BZ02	Capellenborg	HAVO	boven de norm	boven de norm	boven de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
17BZ00	Lassuslaan	VMBO-(G)T	boven de norm	onder de norm	boven de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
17BZ01	Lassuslaan	HAVO	boven de norm	onder de norm	boven de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
17BZ02	Lassuslaan	VVO	boven de norm	onder de norm	boven de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
20CF00	Celeanum	VVO	onder de norm	onder de norm	boven de norm	boven de norm	geen oordeel	gering verschil
20DB00	Thorbecke	VMBO-(G)T	boven de norm	boven de norm	boven de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
20DB00	Thorbecke	HAVO	boven de norm	boven de norm	onder de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
20DB00	Thorbecke	VVO	boven de norm	boven de norm	boven de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
20DB03	Russenweg	VMBO-B	boven de norm	boven de norm	boven de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
20DB03	Russenweg	VMBO-K	boven de norm	boven de norm	boven de norm	onder de norm	voldoende	gering verschil
17BZ03	Van Kinsbergen	VMBO(G)T	boven de norm	boven de norm	boven de norm	boven de norm	voldoende	gering verschil
Tabel:	Onderwijsresultaten 2020 gebaseerd op driejaarsgemiddelde over de schooljaren 2016-2019.							

In de kolom 'Berekend oordeel' is het eindoordeel van de inspectie opgenomen. Hieruit blijkt dat nagenoeg alle scholen een voldoende scoren. Over het Celeanum in Zwolle doet de inspectie geen uitspraak. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat deze school op twee adressen is gevestigd waardoor de onderbouw en de bovenbouw zijn gesplitst. Hierdoor is het niet mogelijk een berekend oordeel op te stellen.

Scholen die op onderdelen onder de norm scoren voeren verbeteringen door. De Zeven Linden en Capellenborg continueren hun verbeterplan en borgen de doorgevoerde verbeteringen.

3.4.5.1 Toetsing en examinering

In 2019 is bij de scholen onderzoek gedaan naar de wijze waarop de schoolexamens worden vormgegeven en het proces wordt uitgevoerd. Iedere VO-school van OOOZ heeft een examencommissie die het proces van de schoolexamens monitort en borgt. De examencoördinator draagt er zorg voor dat de richtlijnen van het College voor Toetsen en Examens binnen de school worden doorgevoerd. Deze medewerker draagt er ook zorg voor dat vastgesteld PTA's tijdig worden aangeleverd bij de inspectie. Het onderzoek heeft geen aanleiding gegeven de procesuitvoering bij te stellen. Wel is binnen OOOZ een onafhankelijke bezwarencommissie ingericht waaraan een externe voorzitter is verbonden.

3.4.6 Sociale veiligheid

Door onze scholen wordt de sociale veiligheid jaarlijks geëvalueerd. Zowel in onze PO als VO scholen geldt dat leerlingen zich prettig en veilig voelen.

3.5 Passend Onderwijs

OOOZ heeft een verantwoordelijkheid om alle kinderen een zo passend mogelijke onderwijsplek te bieden. Afhankelijk van de behoeften van de leerling kan de beste plek zijn in het regulier onderwijs, al dan niet met extra ondersteuning, in speciale tussenarrangementen of in het speciaal onderwijs. Net als in voorgaande jaren wordt de coördinatie voor het po centraal (vanuit dienstencentrum de Strooming) geregeld. De vo-scholen richten Passend Onderwijs zelf in, waarbij er een goed netwerk bestaat tussen de verschillende zorgcoördinatoren van de scholen.

Zowel voor po als voor vo beschikt OOOZ over een netwerkregisseur Passend Onderwijs. Deze regisseurs hebben als voornaamste taken de coördinatie binnen de eigen sector, alsook de verbinding met externe partijen, zoals de verschillende samenwerkingsverbanden waarin OOOZ participeert, gemeenten, collega-besturen en zorginstanties. De Twijn heeft met haar specifieke doelgroep een eigen koers in het geheel en levert expertise aan het regulier onderwijs. De drie sectoren po, vo en (v)so werken samen waar mogelijk. Met name tussen het VO en het SO is de samenwerking in 2019 geïntensiveerd.

Met het passend onderwijs willen we de volgende doelen bereiken:

1. alle kinderen krijgen een plek die past bij de onderwijsondersteuningsbehoefte;
2. een kind gaat naar een gewone school als dat kan;
3. een kind gaat naar het speciaal onderwijs als intensieve begeleiding nodig is;
4. scholen hebben de mogelijkheden voor onderwijsondersteuning op maat;
5. de kwaliteiten en de onderwijsbehoefte van het kind zijn bepalend, niet de beperkingen;
6. kinderen komen niet meer langdurig thuis te zitten, omdat er geen passende plek is om onderwijs te volgen;
7. er wordt een betere afstemming tussen onderwijs en zorg binnen de school gerealiseerd.

3.5.1 Besteding van middelen

OOZ brengt haar onderwijs tot stand door gebruik te maken van de pijlers relatie, maatwerk en eigenaarschap. Naast zijn eigen pijlers maakt OOOZ gebruik van de drie domeinen van Biesta (subjectivering, kwalificatie en socialisatie). Langs deze zes begrippen wordt de mate waarin het onderwijs en de ondersteuning die de scholen verlenen aan de leerlingen getoetst. Daarbij wordt altijd geredeneerd vanuit wat wèl kan (doel 5).

Met de komst van Passend Onderwijs zijn zowel de inzet van de middelen voor lichte als voor extra ondersteuning een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen voor regulier onderwijs. Binnen het po worden de middelen voor lichte ondersteuning ingezet voor de verwijzingen naar het sbo en de middelen voor extra ondersteuning voor de verwijzing naar het so. Daarnaast ontvangen de scholen een budget om passend onderwijs op de eigen school te kunnen bekostigen. Dit budget wordt in de verschillende po-scholen gebruikt om leerlingen de ondersteuning te geven die zij nodig hebben en voor de inzet van experts op gebied van hoogbegaafdheid, de inzet van orthopedagogen en/of dyslexiespecialisten. Dit alles met als doel onderwijsondersteuning op maat te kunnen geven, en docenten te ondersteunen in hun lesgevende taak. Er wordt vooral geprobeerd de doelen 1,2 en 4 uit voorgaande paragraaf hiermee te realiseren.

In het vo worden de middelen voor lichte ondersteuning vooral binnen de school zelf gebruikt, evenals een deel van de extra ondersteuningsmiddelen. Net als in het po wordt ook hier het maatwerk gefinancierd. Hier wordt gewerkt aan realisatie van doelen 1,2 en 4. Alle vo-scholen binnen OOOZ hebben een ruimte waar leerlingen terecht kunnen voor extra ondersteuning op gebied van onderwijs of zorg. Het gaat vaak om een tussenvoorziening of 'spoor-1' voorziening waar leerlingen terecht kunnen voor een time-out gedurende de dag, waar ze voor of na de lessen terecht kunnen voor extra hulp en/of waar ze in de pauzes kunnen verblijven wanneer het op de reguliere pauzeplekken te druk voor hen is.

Het overige deel van de middelen voor extra ondersteuning wordt gebruikt voor de verwijzing naar vso. Naast de inzet van de middelen voor lichte en extra ondersteuning worden ook middelen uit de lumpsum in het vo gebruikt voor het Passend Onderwijs. Vanuit deze middelen worden functionarissen in de zorg bekostigd. Bijna iedere school heeft een eigen orthopedagoog, een dyslexiespecialist en één of meerdere pedagogisch medewerkers op de formatie.

Deze zorgen voor de onderwijsondersteuning op maat en helpen bij de professionalisering van de docenten, bijvoorbeeld op gebied van dyslexie, omgaan met leerlingen met ASS enz. Ook wordt vanuit de lumpsum expertise ingehuurd vanuit het vso, niet alleen om leerlingen extra ondersteuning te geven maar juist ook om docenten te helpen leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in de klas maatwerk te bieden.

Zowel in het po als in het vo wordt binnen Passend Onderwijs meer nadruk gelegd op de ontwikkeling van het OT (ondersteuningsteam) in de school. In dit team dat bestaat uit een IB'er of zorgcoördinator, een orthopedagoog en een jeugd- en gezinswerker, zijn onderwijs en gemeente samen aan het werk om onderwijs en zorg vorm te geven en op elkaar af te stemmen. De financiering van deze OT's wordt door het onderwijs vanuit de lumpsum (vo) of vanuit de ondersteuningsmiddelen (po) gedaan, samen met de gemeente die de inzet van de jeugd- en gezinswerker bekostigt. Met de doorontwikkeling van de OT's proberen zowel het po als het vo doel 7 uit voorgaande paragraaf inhoud te geven.

Leerlingen van zowel po als vo kunnen ofwel worden verwezen naar het speciaal (basis of voortgezet) onderwijs of een passend arrangement binnen de eigen school krijgen. Financiering hiervan gebeurt altijd via de middelen voor zware ondersteuning. Doel 3 wordt hiermee afgedekt.

3.5.2 Procesmatige ontwikkelingen

In 2019 is ingezet op, onder andere, de volgende ontwikkelingen:

- Het arrangement Praktisch leren, bedoeld voor leerlingen die beter met hun handen dan met het hoofd leren, is verder uitgebouwd en heeft een vaste plek gekregen in de maatwerkarrangementen;
- Er is een project gestart om te komen tot een Keten rond Gedrag in de scholen van OOOZ. Het project is erop gericht om via een samenwerking tussen leerkrachten, gedrags-specialisten en intern begeleiders in drie scholen met een preventief begeleider en een orthopedagoog te komen tot een werkwijze rond de preventieve signalering en benadering van afwijkend gedrag in de school;
- Er zijn nieuwe initiatieven genomen rondom hoogbegaafdheid. Middels een subsidieregeling zijn er middelen beschikbaar gekomen waarmee in het po een voorziening is opgezet voor leerlingen die dubbel bijzonder zijn, leerlingen die naast hun hoogbegaafdheid bijvoorbeeld ook een ontwikkelingsstoornis hebben (Liaan). In het vo is gekozen voor de opzet van een extra jaar voorafgaand aan de brugklas op het gymnasium (Jong Celeanum), speciaal voor heel jonge hoogbegaafde leerlingen die al klaar zijn met de stof van de basisschool, en daarnaast een leerroute op dezelfde school voor dubbelbijzondere leerlingen.

3.5.3 Thuiszitters en toelaatbaarheidsverklaringen

Een thuiszitter is volgens de landelijke definitie een leerling die langer dan vier weken zonder geldige reden niet ingeschreven staat op school. Het kan ook gaan om een leerling die wél staat ingeschreven op een school maar langer dan vier weken onafgebroken zonder geldige reden niet op school komt. Thuiszitten kan dus gaan om zowel absoluut verzuim (niet ingeschreven staan) als relatief verzuim (wel ingeschreven maar niet komen). Voor onze scholen telt alleen het langdurig relatief verzuim, het gaat immers om leerlingen die op onze OOOZ-scholen staan ingeschreven.¹

¹ Omdat er strikt wordt vastgehouden aan de definitie van thuiszitters door Ingrado hebben de vo- scholen van dit samenwerkingsverband weinig thuiszitters. Zouden we het aantal 'risico-leerlingen' tellen, dat wil zeggen de leerlingen met een zorgwekkend verzuim, dan komen we tot heel andere aantallen. Scholen proberen thuiszitters met maatwerk terug te leiden naar het regulier onderwijs.

Aantal thuiszitters binnen OOO in po en vo per periode:

2019	tm april	tm aug	tm dec
PO	1	2	0
VO	5	4	7
Totaal	6	6	7

OOZ blijft te allen tijde in contact met de thuiszitters, alsmede met de zorgstructuur die bij deze leerlingen betrokken is en de gemeente waar zij wonen. Het streven is om de leerling naar school te laten gaan. Daarbij heeft aanwezigheid van de leerling de hoogste prioriteit. Als het zorgprobleem is geadresseerd krijgt didactiek weer de benodigde aandacht. Met dit beleid wordt invulling gegeven aan doel 6.

Wanneer een leerling van een reguliere school wordt verwezen naar speciaal onderwijs dan moet er een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring (hierna: tlv) gedaan worden bij het samenwerkingsverband. De commissie van toelating van het samenwerkingsverband beslist of de aanvraag gegrond is en bekijkt daarbij of de school de kosten voor de tlv zelf moet opbrengen. De school kan bij de aanvraag van de tlv een beroep doen op de bijzondere financieringsregelingen waardoor een tlv door het samenwerkingsverband wordt bekostigd.

Aantal toegekende TLV's binnen OOO in po en vo per periode:

2019	tm april	tm aug	tm dec	Totaal 2019
PO (naar sbo)	14	16	18	48
PO (naar so)	7	4	7	18
VO	9	5	10	24
Totaal	30	25	35	90

Over het hele jaar 2019 bekeken is er een verschuiving zichtbaar in de verhouding tussen het aantal toelaatbaarheidsverklaringen voor sbo en so. In het voorjaar van 2019 is met de scholen gesproken over de tendens van het explosief stijgend aantal so-verwijzingen, terwijl de instroom in het sbo veel kleiner werd. Het uitgangspunt: regulier (sbo) waar het kan en speciaal (so) waar het moet, is nogmaals benadrukt. Dit lijkt effect te hebben gesorteerd.

Het aantal TLV's vanuit het vo naar het vso is in de maanden oktober tot en met december toegenomen in vergelijking met de maanden daarvoor. Met name vanuit het praktijkonderwijs zijn meer aanvragen gedaan. Al enige tijd is duidelijk dat de gedragsproblematiek van leerlingen in het praktijkonderwijs verzwart. Dit speelt niet alleen bij de pro-school van OOO, dezelfde conclusie wordt getrokken bij de school voor praktijkonderwijs van de Landstede. Oorzaak wordt gezocht in de verzwaring van instroom vanuit het sbo. Over de toelating en de kansen op een succesvolle loopbaan in het regulier praktijkonderwijs worden inmiddels door pro en sbo gesprekken gevoerd.

Of een leerling die langdurig thuis is als thuiszitter bestempeld wordt of niet is ook voor een flink deel afhankelijk van de opstelling van de betrokken leerplichtambtenaar. Het gebeurt regelmatig dat wij een leerling als thuiszitter beschouwen maar dat de leerplichtambtenaar toch van mening is dat het om ziekte gaat. Het gaat dan altijd om leerlingen met psychiatrische problematiek.

3.6 HR & Organisatieontwikkeling

3.6.1 Strategisch HR

Organisatieontwikkeling

OOZ heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld als netwerkorganisatie, waarin op alle niveaus eigenaarschap wordt getoond. Vanuit HR wordt de doorontwikkeling van de netwerkorganisatie bewerkstelligd door het leiderschap in de netwerken te ondersteunen met de benodigde professionalisering. We handelen vanuit de methodiek van het Waarderend Onderzoeken, die uitgaat van een gezamenlijke ambitie en zich richt op wat werkt en waar mensen meer van willen. Individuele sterkten, kwaliteiten en waarden van medewerkers zijn hierbij de basis.

OOZ als aantrekkelijk werkgever

Medewerkers worden bij OOZ ingezet op hun talent en kwaliteit. We creëren een omgeving waarin zij kunnen werken en waarin aandacht is voor een juiste balans tussen werk en privé. De focus ligt op de mens, op groei en professionalisering en loopbaanbegeleiding. We vinden het belangrijk dat medewerkers kunnen doen waar zij goed in zijn en daar beter in worden. OOZ als aantrekkelijk werkgever. Dat we een aantrekkelijk werkgever zijn blijkt o.a. uit het aantal nieuwe sollicitanten dat in 2019 heeft gesolliciteerd naar een baan binnen OOZ. Bijna 2200 (unieke) kandidaten hebben hun belangstelling kenbaar gemaakt via onze website JIJ&OOZ. Met name in de aanloop naar het nieuwe schooljaar zien we een toename van het aantal kandidaten. Zij worden via verschillende wegen geattendeerd op vacatures en OOZ als werkgever.

Talentontwikkeling

Medewerkers binnen OOZ hebben invloed op hun loopbaan. Plezier hebben in de dingen die je doet, autonoom kunnen handelen, eigenaar zijn van je werk en persoonlijke ontwikkeling zijn hierin belangrijk. OOZ denkt mee en faciliteert waar dat kan, bijvoorbeeld door het bieden van (loopbaan)coaching en begeleiding, studiemogelijkheden en talentscans en -gesprekken. Individueel en op maat. Ook voor teams is er een palet aan mogelijkheden. Het professionaliseringsprogramma Talentenhuis, Samen werken aan Ambities is hier een mooi voorbeeld van en biedt allerlei vormen van scholing om talenten en ambities van medewerkers aan elkaar te verbinden. Ruim 90% van de scholen is inmiddels gestart met het professionaliseringsprogramma.

Ondernemerschap

Als onderwijsinstelling hebben we een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid. Vanuit HR wordt daar vorm en inhoud aan gegeven door aantrekkelijke samenwerkingen aan te gaan met andere (onderwijs)instellingen, bedrijven en partners. Expertise wordt gehaald en gebracht. Op deze manier wordt kennis gedeeld om zo de kansen op de arbeidsmarkt nog beter te kunnen benutten, de perspectieven te vergroten en een andere kijk op werken onderdeel te laten zijn van het HR-beleid. We anticiperen op de veranderende arbeidsmarkt en doen dat samen met onze partners. Met de versterking van de relaties houden we de arbeidsmarkt fris en open en worden loopbaanperspectieven van medewerkers van OOZ verruimd. Een mooi voorbeeld van het uitwisselen van kennis en expertise en het effect van onze samenwerkingen met andere (onderwijs)instellingen, bedrijven en partners is het toenemend aantal detacheringen van medewerkers van OOZ naar andere (school)organisaties. In 2019 zijn er 22 medewerkers gedetacheerd, waarvan 6 vanuit het netwerk PO en 16 vanuit het netwerk VO. Veelal gaat het om leraren/docenten die elders lessen verzorgen, (les)materialen ontwikkelen of ingezet worden als constructeur (examens/toetsen). De totale omvang van de overeengekomen detacheringen in 2019 bedraagt bijna 10 fte.

Naast het halen en brengen van expertise van personeel, investeren we als leerwerkbedrijf en opleidingsschool in nieuw talent. Vanuit onze intensieve samenwerkingen en partnerschappen met meerdere MBO- en Hbo-instellingen en universiteiten, bieden we studenten van diverse (leraren)opleidingen stageplaatsen aan binnen OOZ. In 2019 hebben we gemiddeld 100 stagiaires een stageplaats kunnen bieden binnen een van onze scholen of ondersteunende afdelingen, waaronder ook een aantal statushouders met een buitenlandse onderwijsbevoegdheid. Zij zijn gestart met een stage bij OOZ om zo de Nederlandse taal beter te leren beheersen en om de Nederlandse (onderwijs)cultuur en het onderwijsproces beter te leren begrijpen. De statushouders volgen scholing bij een hogeschool op het gebied van taal, cultuur en didactiek.

Daarnaast hebben we in 2019 initiatieven ondernomen om het beroep van leraar populairder te maken bij leerlingen in de bovenbouw van havo en vwo. Door hen in aanraking te brengen met het primair onderwijs, willen we een positief beroepsbeeld creëren. De tutor ondersteunt de leerkrachten op een basisschool van OOZ. Voor de tutor is dit een mooie manier om te ontdekken hoe het is om in het onderwijs te werken terwijl hij/zij bijverdient. Vanuit het ideaal 'OOZ als inclusieve organisatie' wordt energie gestoken in alle groepen van de maatschappij. Wanneer talenten zichtbaar zijn dan dagen we ze uit om bij OOZ te komen werken, want elk talent mag werken bij OOZ. De komende periode gaan we onderzoeken welke gegevens we kunnen registreren, zodat we meetbaar kunnen maken wat het effect is van ons ideaal.

3.6.2 Werkdruk

In het schooljaar 2019/2020 heeft elke OOZ-school wederom extra middelen ontvangen om de ervaren werkdruk terug te dringen. Aan deze ter beschikking gestelde middelen werden dezelfde voorwaarden gesteld als aan de reeds beschikbare middelen. Dit houdt in dat OOZ als bestuur verantwoordelijk is voor de recht- en doelmatige besteding maar de daadwerkelijke besluitvorming ten aanzien van de inzet bij de personeelsgeleding van de MR ligt.

Tijdens het directeurenoverleg is besproken hoe de nieuwe tranche van middelen ingezet wordt. Tijdens het opstellen van de bestuursinzetplannen voor 2019/2020 is gevraagd aan elke directeur om in het inzetplan aan te geven op welke manier zij de extra middelen willen inzetten. Dit om een OOZ breed in beeld te krijgen waaraan de middelen worden besteed. Elke directeur is hierover in overleg met het team, zij mogen de voorkeur aangeven hoe zij graag de middelen willen inzetten. In het gesprek dat daarin gevoerd wordt komen verschillende vragen naar voren. Weten teams waar de werkdruk door komt? Wat kunnen zij doen om de werkdruk te verlagen? Wanneer er een plan van aanpak ontstaan is wordt deze voorgelegd aan de MR om toestemming hierop te verlenen.

Om te onderzoeken of de werkdruk verlaagd is door de ingezette middelen is het advies gegeven aan de directeuren om met elkaar in gesprek te gaan om vast te stellen of zij bezig zijn met de goede dingen. Er is ook een mogelijkheid om dit inzichtelijker te krijgen door de Werkdrukscan of de Quickscan RI&E uit te voeren.

Inzet werkdrukmiddelen OoZ

Aan elke directeur is gevraagd om inzichtelijk te maken waaraan zij hun werkdrukmiddelen inzetten. Om inzichtelijk te krijgen is hiervoor een speciale kostenplaats 'werkdruk' aangemaakt. Dit geeft het onderstaande overzicht:

Bestedingscategorie	Besteed bedrag (kalenderjaar)	Eventuele toelichting
Personeel	€ 851.195,-	
Materieel	€ 887,-	
Professionalisering	€ 0,-	
Overig	€ 13.168,-	

Totale beschikking bedraagt € 1.328.850. Daarmee is een verschil zichtbaar in de ter beschikking gestelde gelden en wat inzichtelijk is wat ingezet is. De discrepantie hierin kunnen we verklaren dat naar waarschijnlijkheid nog niet voor elke school is doorgegeven hoe zij de gelden hebben ingezet.

3.6.3 Verzuim

Voor 2019 is OoZ-breed een verzuimnorm gehanteerd van 4,5%. In de eerste vier maanden van het jaar is het verzuimpercentage gedaald van 5,46% naar 4,62%. Na een lichte stijging in de laatste maanden voor de zomervakantie is het verzuimpercentage in de maand augustus 2019 gedaald naar 3,38%. In de laatste maanden van 2019 is het percentage opnieuw opgelopen naar 5,83% in de maand december.

Over heel 2019 komt het verzuim daarmee op 5,04% en de gemiddelde verzuimduur bedroeg 16,54 dagen. De meldingsfrequentie is met 1,06 in 2019 vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van 2018. Het grootste percentage verzuim ontstaat vanwege langdurige afwezigheid, namelijk ziekteverlof tussen de 43 en 365 dagen. Medewerkers wordt, ook preventief, coaching en begeleiding geadviseerd. Op advies van onder andere de bedrijfsarts worden aanvullende interventies ingezet om terugkeer in het arbeidsproces te bevorderen.

3.6.4 Onderwijsachterstanden

Binnen OoZ is er een commissie verantwoordelijk gesteld voor de verdeling van de formatie voor het PO. Daarin zijn directeuren vertegenwoordigd van elk netwerk naast financieel- en HR-adviseurs. In deze commissie is ook besloten hoe OoZ om zal gaan met de onderwijsachterstanden. In de nieuwe situatie worden de gewichtenregeling en de impulsregeling samengevoegd tot één nieuwe regeling genaamd achterstandsmiddelen. Er zijn drie verschillende scenario's berekend hoe OoZ deze nieuwe regeling kan implementeren. Gekozen is om in de nieuwe situatie 50% van deze middelen toe te kennen aan de betreffende school en de overige 50% wordt ingezet om de gemiddelde groeps grootte niet te hoog te maken en de reeds bestaande uitgangspunten en mogelijke knelpunten te voldoen. Voor deze manier is gekozen om iedere school die recht heeft op de middelen hierin tegemoet te komen. We zagen in de regeling scholen die er ineens erg op achteruit zouden gaan t.o.v. voorgaande jaren. Binnen OoZ hanteren wij een solidariteitsbeginsel waardoor uitgekomen is op bovenstaande verdeling. Deze keuze en gevolgen hiervan zijn meegedeeld aan alle directeuren tijdens een directeurenoverleg zodat zij ook op de hoogte zijn van de gemaakte afwegingen.

De inzet van deze middelen worden ingezet aan bijvoorbeeld de groepsgrootte verkleinen, kleutergroepen, didactisch coach/IB, extra ondersteuning in het OP/OOP of een vakleerkracht.

3.7 Bedrijfsvoering

3.7.1 Huisvesting en facilitair

In de bestuursagenda *Verder Met Leren* stond een tweetal onderwerpen centraal voor 2019: Het Zwolse Integraal Huisvestingsplan (IHP) en duurzaamheid. Samengevat zijn de volgende resultaten behaald.

IHP Zwolle

In december 2019 heeft de huisvestingswerkgroep het IHP afgerond en heeft in het BLOZ (overleg besturen scholen en gemeente) bestuurlijke afstemming plaatsgevonden. Zorgpunt is het verouderdere gebouwenbestand van scholen in Zwolle (gemiddeld 40 jaar oud). In het nieuwe IHP is een meerjarenplanning opgenomen voor nieuwbouw van diverse locaties.

Duurzaamheid

In 2019 zijn flink wat duurzaamheidsmaatregelen op de OOZ-scholen doorgevoerd. Meestal betrof dit het vervangen van reguliere verlichting door ledverlichting, regeltechniek voor verwarming en dubbel glas. Verder geeft de afdeling bedrijfsvoering regelmatig tips voor energiebesparing. In het najaar 2019 heeft energieversnellingssteam van de provincie een verkennend gesprek gevoerd om een aantal startacties met elkaar te bespreken, zoals scans.

Ook wordt de nieuwbouw van de Van der Capellen Campus een energieneutraal gebouw. Dit gaat als kenniscentrum fungeren voor belangstellenden. Dit sluit mooi aan bij het Zwolse IHP waarin TCO² voor het eerst een plek heeft gekregen. Tot slot hebben ook steeds meer scholen een denktank voor duurzaamheid. Hierdoor staat het thema op steeds meer OOZ-agenda's.

Overige onderwerpen bestuursagenda

Na de zomervakantie 2019 is de Commissie Mooie Scholen opgericht om het proces voor de *bestemmingsreserve voor duurzame huisvesting* in te richten en te monitoren. Dit betekent dat in 2020 en verder maar liefst 16 basisscholen maatregelen kunnen uitvoeren voor de uitstraling c.q. duurzaamheidswensen voor hun school. De afdeling huisvesting en facilitair begeleidt de uitvoering ervan met de schooldirecteuren en de OOZ-leveranciers.

Vanaf 2020 heeft OOZ het financieel proces voor de *meerjarenonderhoudsplanning (MOP)* veranderd. In plaats van een voorziening, activeren we voortaan de kosten voor groot onderhoud.

De *nieuwbouw voor de Van der Capellen Campus* heeft vertraging opgelopen. De plannen zijn opnieuw bekeken en aangepast vanwege onder andere een flinke onverwachte stijging van leerlingaantallen en een motie van de raad over VO in Stadshagen.

Eind 2019 werd de tweede fase van de aanbesteding voor de *nieuwbouw van De Dennekamp in Ommen* (onderdeel van Kindplein West (KPW)) gestart. Beoogde ingebruikname van KPW is voorjaar 2022.

De geplande nieuwbouw voor PO-scholen voor cluster 1 in Hattem (Van Heemstraschool en De Zaaier, beide niet van OOZ) is vertraagd. Dit betekent dat cluster 2 (OOZ-school Het Palet en de Sint Andreasschool, oorspronkelijk gepland voor tranche 2020-2025) ook vertraging oploopt.

3.7.2 ICT

Migratie naar Cloud

OOZ werkt volledig in de Cloud. Rond de zomervakantie zijn SO/VO en Support gemigreerd. De migratie van het PO naar de Cloud is in maart 2020 afgerond. Vlak daarna ontstond de coronacrisis. OOZ heeft in dit licht veel baat gehad bij het feit dat zij volledig in de Cloud werkt. Het werk voor leerlingen en medewerkers kon hierdoor gecontinueerd worden.

Telefonie

Per 1 september 2019 is KPN gestopt met ISDN. Alle telefonie-omgevingen van OOZ zijn voor deze datum omgezet naar bellen over internet (VoIP). Support en WekaDATA hebben dit samen als project opgepakt en het hele proces is zeer goed verlopen.

Multifunctionals

Canon heeft voor 1 juli 2019 alle multifunctionals vervangen en deze werken voortaan in de Uniflow-omgeving (Uniflow-Online in het po). De implementatie heeft met name in het po voor de nodige verstoringen gezorgd in de werkprocessen op de scholen. Support heeft de nodige interventies gedaan om met de samenwerkingspartners de migratie weer in goede banen te leiden.

IT in het onderwijs en dienstverlening ICT

De IT-dienstverleningscontracten met Switch IT Solutions en Heutink met OOZ lopen eind 2020 af. BMC heeft in het voorjaar 2019 een adviesrapport opgeleverd over de ICT-dienstverlening. Vanaf september 2019 is een werkgroep met directeuren, ICT-coördinatoren en ICT-Support van de Dobbe gestart om de nieuwe aanbesteding voor te bereiden. Parallel daaraan startte het ontwerpproces om een nieuwe visie op ICT voor OOZ te ontwikkelen. OOZ-partners Kennisnet en Sivon begeleiden dit. Het visie- en aanbestedingstraject worden in 2020 afgerond.

3.7.3 Financiën

De afdeling Financiën heeft in 2019 een verbeter- en veranderagenda opgesteld voor diverse financiële thema's. Op hoofdlijnen is het volgende opgepakt:

Maandafsluiting

Voor de zomervakantie is het proces maandafsluiting uitgewerkt en na de zomer is dit geïmplementeerd. Directeuren en decentrale administraties zijn uitgebreid betrokken hierbij. Door structureel te werken met deze afsluiting heeft OOZ bereikt dat er maandelijks een nauwkeuriger en stabiel beeld wordt verkregen van de realisatie. Tijdige bijsturing is, waar nodig, sneller mogelijk geworden.

Kas & Pas module

Ook de invoering van de Kas & Pas module binnen ProActive is voor de zomer opgestart. Met een aantal scholen is een pilot uitgevoerd. In 2020 gaan alle scholen hier mee werken en rolt OOZ de module gefaseerd uit.

Doel van de implementatie van deze module is een eenvoudigere en efficiëntere verwerking van kasuitgaven. Dit wordt bereikt door digitalisering van de kas. Met de introductie van de kas & pas module heeft OOZ het gebruik van contant geld in de organisatie tot een minimum teruggedrongen.

Financiële rapportagetool

Omdat er steeds meer behoefte is aan het beschikbaar stellen van (complexe) financiële data is het team Financiën gestart met het maken van een programma van eisen voor een dergelijke tool. In 2020 zal deze door een softwareleverancier gebouwd worden en vindt implementatie plaats.

Procesoptimalisatie

Ook is in 2019 volop gewerkt aan het optimaliseren van een aantal processen. Voorbeelden zijn het proces meerjarenbegroting, facturatie, informatievoorziening via bv. mijnooz en presentaties in de directeurenoverleggen. Draagvlak is het sleutelwoord bij de procesoptimalisaties. Betrokken partijen worden daarom zoveel mogelijk meegenomen in de te maken verbeterstappen.

Tot slot

Eind 2019 is de contractmodule van Pro-Active in gebruik genomen. Alle contracten van OoZ zijn hierin ingevoerd. Verder is een geactualiseerde planning gemaakt van de te bespreken en vernieuwen contracten.

Voor 2020 is een nieuwe verander- en verbeteragenda opgesteld. Diverse zaken, zoals de ingebruikname van de module voor verkoopfacturen in Exact en optimalisatie van diverse processen, zijn hier onderdeel van.

3.7.4 AVG

In 2019 heeft OoZ de naleving van de Uitvoeringswet algemene verordening gegevensbescherming (AVG) verder ter hand genomen. In de loop van het jaar zijn cruciale processen ingericht en gedocumenteerd, waardoor OoZ medio 2019 tenminste voldeed aan de minimumeisen die de AVG stelt aan onderwijsorganisaties. In 2019 heeft OoZ één melding gedaan van een datalek bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

3.8 Klachten en bezwaren

In elke organisatie gaan er soms zaken niet zoals ze zouden moeten gaan. Bij OoZ wordt de onvrede vaak weggenomen met een goed gesprek, al dan niet met tussenkomst van een interne of externe vertrouwenspersoon of mediator. Als dat niet leidt tot een bevredigende oplossing, kent OoZ een procedure voor klachten en bezwaren. Die kent op hoofdlijnen drie manieren om een klacht af te doen: 1) het college van bestuur kan ervoor kiezen om eenvoudige klachten zelf af te doen, 2) de klacht of het bezwaar kan worden voorgelegd aan een interne klachten- of bezwarencommissie, of 3) de klagers wenden zich direct tot de Landelijke Klachtencommissie (LKC), waarbij OoZ is aangesloten.

In 2019 heeft het college van bestuur twee klachten zelf afgehandeld. In een geval leidde dat tot een oplossing, in het andere besloten de klagers zich vervolgens te wenden tot de LKC, waar hun klacht ongegrond werd verklaard.

De bezwarenadviescommissie (BAC) heeft in 2019 twee bezwaren behandeld. Een bezwaar betrof het besluit van een directeur om een leerling te schorsen; het andere betrof een arbeidsrechtelijk geschil. In beide gevallen heeft het college van bestuur het bezwaar, op advies van de BAC, gegrond verklaard. De Commissie interne klachtbehandeling en integriteit (CIK) heeft een zaak behandeld in 2019, waarbij de klager in het gelijk is gesteld. Deze klacht ging over de vraag of de school het onderwijs voldoende afstemde op de onderwijsbehoeften van een leerling.

Drie ouders hebben zich in 2019 direct gewend tot de Landelijke Klachtencommissie. Een van deze klachten is door indiener ingetrokken voordat het tot een zitting kwam. Daarnaast is een klacht niet-ontvankelijk verklaard, en een derde klacht is door de LKC deels niet-ontvankelijk en deels ongegrond verklaard.

Ten slotte heeft een ouder in 2017 hoger beroep ingesteld tegen de beslissing van de rechtbank om het besluit van OOZ om een leerling te verwijderen in stand te laten. Dit hoger beroep is in 2019 niet behandeld.

3.9 Financiële beleid en analyse

3.9.1 Beleggen en belenen

Het treasurybeleid van OOZ vindt plaats binnen de kaders van de Regeling beleggen, lenen en derivaten van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Het treasurystatuut is in 2019 naar de laatste wijzigingen bijgewerkt.

De algemene doelstellingen van het treasurybeleid luiden als volgt:

- Handhaven van de toegang tot de vermogensmarkten (geld en kapitaalmarkt);
- Het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities alsook de duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities (beschikbaarheid);
- Beschermen van vermogen en resultaat tegen renterisico's en herfinancieringsrisico's;
- Het minimaliseren van de kosten van leningen (kostenminimalisatie);
- Het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurystatuut (rentemaximalisatie);
- Het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van de instelling zijn verbonden (risicomimalisatie);
- Het minimaliseren van de interne en externe verwerkingskosten bij het beheer van de geldstromen en financiële posities;
- Het beleid is gericht op het uitsluiten, dan wel minimaliseren van het debiteurenrisico, het renterisico en het interne liquiditeitsrisico.

OOZ houdt geen beleggingen, obligaties of andere financiële instrumenten aan. Het financiële beleid is sober, de liquiditeiten bestaan uit bankrekeningen (rekeningencourant en spaarrekeningen). In de continuïteitsparagraaf is de liquiditeitsbegroting opgenomen.

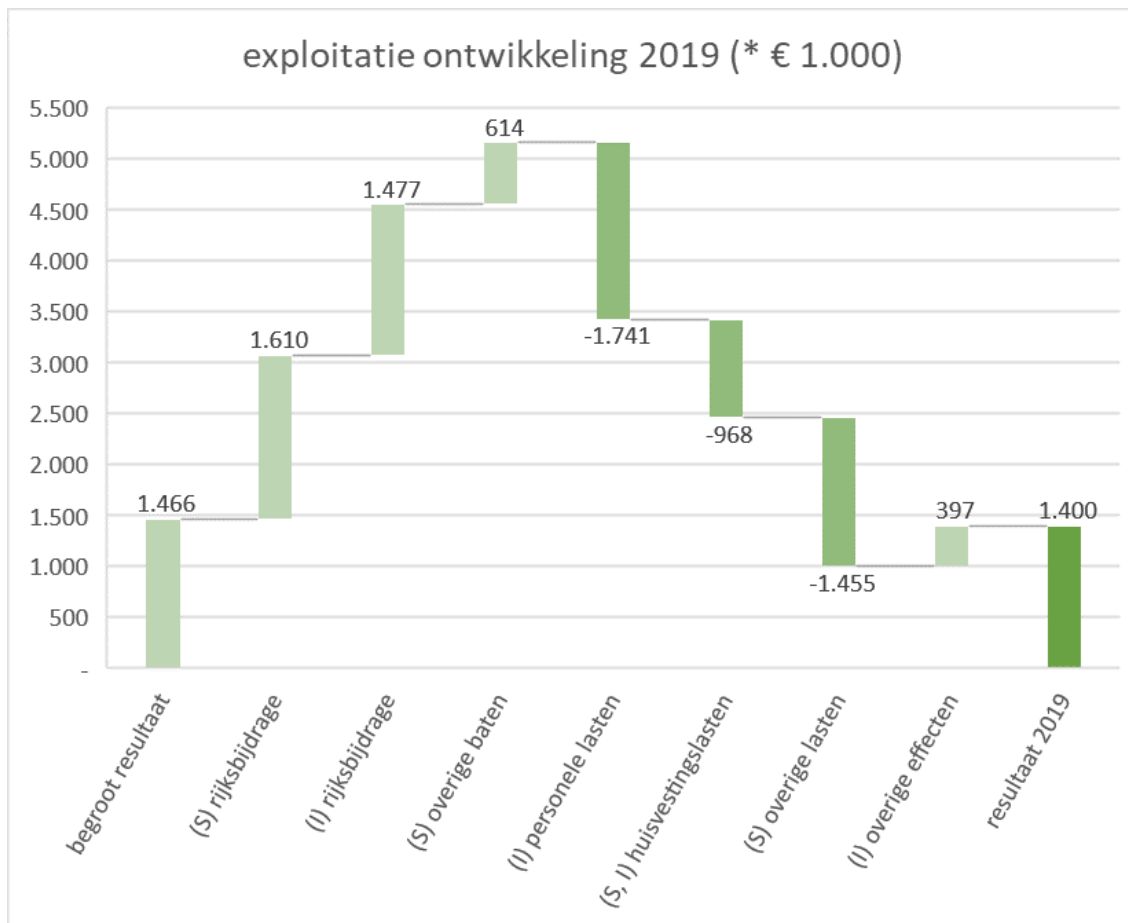
Afgeleid van de verwachtingen en ontwikkelingen van onze financiële posities en stromen, zoals beschreven in de continuïteitsparagraaf, is de volgende meerjaren liquiditeitsprognose opgenomen (afgeleid van de meerjarenbegroting):

* € 1.000	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>						
Saldo baten en lasten	1.395	-585	90	97	67	508
aanpassing voor:						
Afschrijvingen	2.901	2.988	3.036	3.202	3.467	3.471
Mutaties voorzieningen	762	-	-	-	-	-
	3.663	2.988	3.036	3.202	3.467	3.471
verandering in vlottende middelen	331					
totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	5.390	2.403	3.126	3.299	3.534	3.979
totaal kasstroom uit operationele activiteiten	5.390	2.403	3.126	3.299	3.534	3.979
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>						
Investerings in materiële vaste activa	-3.846	-5.017	-3.220	-9.731	-3.773	-3.389
Desinvesterings in materiële vaste activa	-17					
totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-3.863	-5.017	-3.220	-9.731	-3.773	-3.389
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	5	-	-	-	-	-
Mutatie liquide middelen	1.532	-2.614	-94	-6.432	-239	590
Beginstand liquide middelen	14.905	13.832	11.218	11.124	4.692	4.453
Eindstand liquide middelen	16.437	11.218	11.124	4.692	4.453	5.043

De kasstroom is redelijk stabiel. De grootste impact op de toekomstige kasstromen wordt veroorzaakt door de nieuwbouw van de Capellen Campus. Ten tijde van het opstellen van de meerjarenbegroting 2020-2024 was de aanname dat de bouw in 2022 uitgevoerd zou worden. Gezien het tijdspad is het ondertussen meer waarschijnlijk dat de nieuwbouw wellicht in 2022 wordt gestart maar dat de nieuwbouw niet eerder dan september 2023 gereed zal zijn.

3.9.2 Financiële positie en analyse

3.9.2.1 Ontwikkeling resultaat ten opzichte van de begroting 2019

Ten opzichte van de begroting ligt het resultaat van 2019 redelijk in lijn. Per categorie baten en lasten zijn een aantal afwijkingen zichtbaar. Deze zijn in de grafiek zo veel als mogelijk toegewezen als structurele (S) of incidentele (I) invloed. De belangrijkste zijn onderstaand toegelicht:

Rijksbijdrage

€ 1,2 miljoen structureel hogere baten als gevolg van ontwikkelingen in leerlingenaantallen en prijsbijstellingen. Daarnaast is incidenteel € 1,5 miljoen ontvangen vanuit het convenant aanpak lerarentekort en werkdrukvermindering.

Overige baten

De overige baten zijn hoger als gevolg van een aantal activiteiten die lager of niet begroot zijn geweest. Dit betreffen met name projecten die met derden zijn uitgevoerd. Qua omvang is de verwachting dat deze baten structureel van aard zijn.

Personele lasten

Ondanks een hogere inzet van fte's zijn de loonkosten van eigen personeel beperkt hoger dan begroot (€ 0,1 miljoen). In de sector vo bedraagt de overschrijding € 0,5 miljoen (deels betreft dit de inzet van de gelden sterk techniek vmbo), echter in het po is een onderschrijding van € 0,8 miljoen zichtbaar. De sector so heeft een overschrijding van € 0,1 miljoen, deze houdt verband met de stijging van het aantal leerlingen.

De overschrijding van de begroting wordt in grote mate veroorzaakt door de inhuur van externen (€ 1,2 miljoen). Deze hogere inzet houdt verband met een aantal ontwikkeltrajecten binnen de sectoren po en Support alsook een hogere inhuur in verband met begeleiding en nascholing.

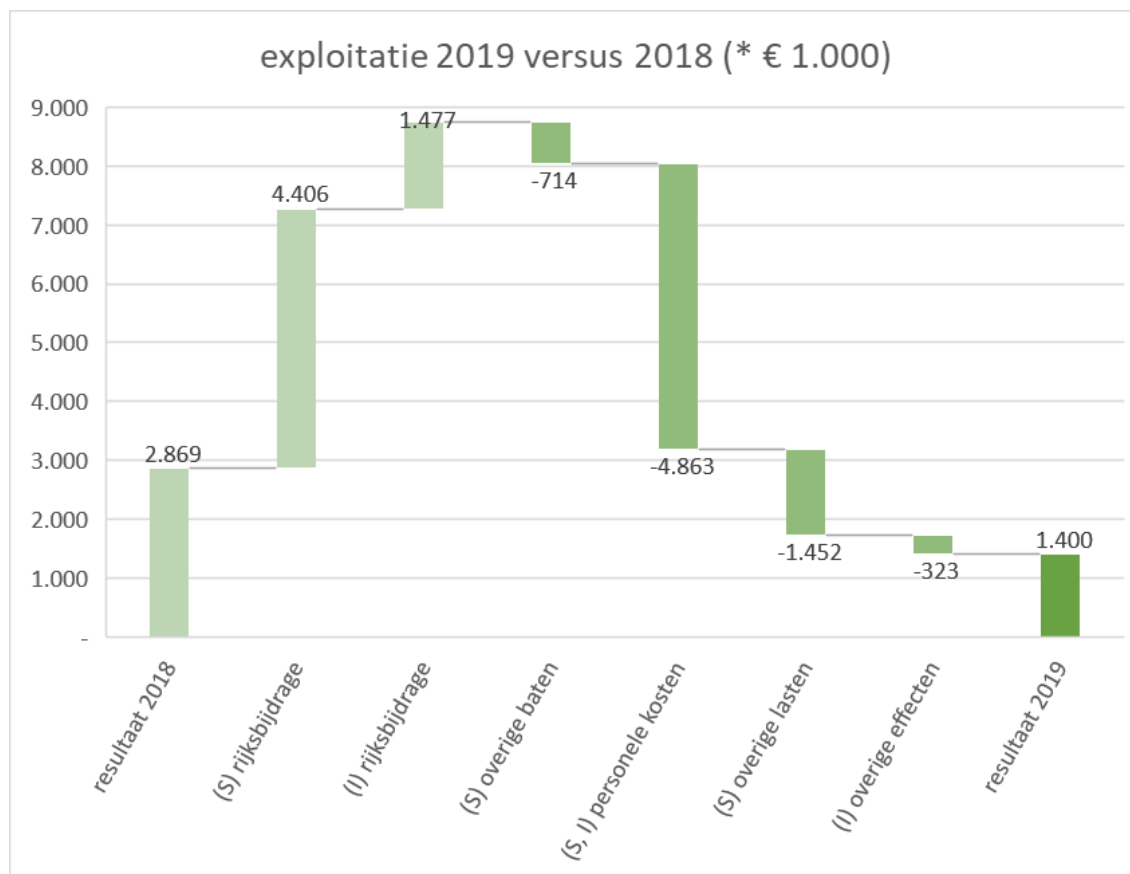
Huisvestingslasten

De overschrijding in de huisvestingslasten wordt enerzijds veroorzaakt door onvoorziene prijsindexacties op bijvoorbeeld schoonmaak en afrekeningen van energiekosten (€ 0,5 miljoen). Anderzijds heeft begin 2019 een bijstelling van de MJOP plaatsgevonden waardoor de dotatie € 0,3 miljoen hoger is geweest dan begroot.

Overige lasten

Voor € 0,6 miljoen wordt de overschrijding verklaard door hogere kosten van leermiddelen en licenties. Daarnaast zijn de kosten van ICT (inhuur) in de begroting abusievelijk opgenomen onder personele kosten waar de realisatie zichtbaar is in de overige lasten (€ 0,7 miljoen).

3.9.2.2 Ontwikkeling resultaat ten opzichte van de realisatie 2018

Ten opzichte van 2018 is het resultaat bijna gehalveerd. De belangrijkste verschillen zijn onderstaand toegelicht. Deze zijn in de grafiek zo veel als mogelijk toegewezen als structurele (S) of incidentele (I) invloed.

Rijksbijdrage

De rijksbijdrage is € 4,4 miljoen hoger dan in 2018, dit als gevolg van prijsbijstellingen en leerlingenontwikkelingen ten aanzien van de lumpsum (€ 3,4 miljoen). Als gevolg van een wijziging van de bekostigingssystematiek van SWV VO 23.05 is tevens € 1 miljoen extra toewijzing LWOO gelden ontvangen. Daarnaast zijn € 1,5 miljoen incidentele middelen ontvangen als gevolg van het convenant aanpak lerarentekort en werkdrukvermindering.

Overige baten

De overige baten zijn € 0,7 miljoen lager. Dit is met name het gevolg van een daling van de opbrengsten uit detacheringen (€ 0,4 miljoen) en de afrekening BTW suppletie over de jaren 2012 tot en met 2017 (€ 0,2 miljoen).

Personele kosten

De personele kosten zijn € 4,7 miljoen hoger dan vorig jaar. Het overgrote deel van de verklaring ziet toe op de hogere loonkosten als gevolg van cao en andere landelijke wijzigingen. Daarnaast zijn de loonkosten hoger als gevolg van een gemiddeld hogere inzet van fte's. Tezamen is dit € 3,9 miljoen. De overige stijging komt voort uit een hogere inzet van derden als gevolg van een aantal incidentele begeleidings- en ontwikkeltrajecten van scholen en de hogere dotaties aan personele voorzieningen (€ 0,4 miljoen).

Overige lasten

De overige lasten zijn € 1,5 miljoen hoger dan 2018. Ook hier zijn de oorzaken grotendeels hetzelfde als reeds gezien bij de analyse tussen de begroting en realisatie 2019. De kosten voor ICT, leermiddelen en licenties zijn € 0,9 miljoen hoger. Daarnaast zijn de juridische kosten vanaf 2019 als overige last verantwoord en zijn hogere kosten gemaakt inzake PR en communicatie (met een totale impact van € 0,3 miljoen).

3.9.2.3 VMBO techniek

In 2019 is voor € 333.610,- subsidie ontvangen inzake de regeling aanvullende bekostiging technisch vmbo. In het verlengde van 2018 is op de locatie Thorbecke VMBO ingezet op zowel uitbreiding van machines en materialen alsook de ontwikkeling van lesmaterialen. Binnen de locatie Thorbecke MHV zijn de gelden ingezet om extra ondersteuning te bieden aan leerlingen door middel van vernieuwing en uitbreiding van lesmaterialen. Voor de nog niet bestede gelden vanuit 2018 en 2019 zal een bestedingsplan worden geschreven. De reden hiervan is dat de komende jaren (2020-2023) de investeringen en activiteiten worden bekostigd vanuit de geormerkte subsidie "Sterk Techniekonderwijs". Afhankelijk van die ontwikkelingen zal in 2023 een bestedingsplan voor deze subsidiegelden worden opgesteld.

Op deze wijze blijven de middelen beschikbaar voor het originele doel en wordt de besteding zo beleidsrijk als mogelijk bepaald met als einddoel het vergroten van het aanbod en het meer aantrekkelijk maken van het technische vmbo.

Het verloop van de ontvangen subsidie is als volgt:

	17BZ	20DB00	20DB03	
Ontvangen 2018	€ 1.975,-	€ 25.854,-	€ 136.718,-	
Ingezet 2018	€ 1.975,-	€ 10.812,-	€ 10.813,-	
Bestedingsverplichting	€ nihil	€ 15.042,-	€ 125.905,-	
Ontvangen 2019	€ 3.484,-	€ 81.299,-	€ 248.828,-	
Ingezet 2019	€ 3.484,-	€ 46.507,-	€ 181.384,-	
Bestedingsverplichting	€ nihil	€ 49.834,-	€ 193.349,-	€ 243.183,-

Voor het niet bestede deel is de bestedingsverplichting onder de kortlopende schulden verantwoord.

3.10 Continuïteitsparagraaf

Naast de terugblik op het gevoerde beleid, is het ook van groot belang om toekomstgericht het beleid te toetsen. Deze paragraaf geeft de huidige inzichten weer.

3.10.1 A. Gegevensset

3.10.1.1 A1 Kengetallen - leerlingenaantallen

Ontwikkelingen PO

De leerlingenaantallen binnen het PO stijgen richting 2020 en blijven vervolgens stabiel. De stijging zit met name in scholen die afgelopen jaren een forse daling hebben laten zien en waarbij herstel verwacht wordt van leerlingaantallen op basis van de geformuleerde ambities.

Ontwikkelingen SO

Het aantal leerlingen is per oktober 2019 633. Ten opzichte van oktober 2018 betekent dit een stijging van 22 leerlingen. Voor de komende jaren is de verwachting dat de groei van de afgelopen jaren zich niet voortzet en het leerlingenaantal stabiel blijft. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van het aantal leerlingen binnen de regio Zwolle en door de mogelijke gevolgen van passend onderwijs.

Ontwikkelingen VO

Het aantal leerlingen van de sector VO ligt in het schooljaar 2019-2020 67 lager dan in het schooljaar 2018-2019. Tussen de scholen zijn tegengestelde bewegingen zichtbaar afhankelijk van demografie of belangstelling voor het aangeboden onderwijs. Deze groei- en krimpbewegingen blijven, naar verwachting, ook de komende jaren divers. Met name in de regio is de verwachting dat krimp de komende jaren impact zal hebben op de bedrijfsvoering. Binnen de gemeente Zwolle is overall sprake van groei maar is in een aantal wijken een demografische krimp zichtbaar. Door de sector VO is grote aandacht voor dit dossier, de directeuren zijn hierover in goed en regelmatig contact met onder andere het bestuur, HR en PR en communicatie. Het is de verwachting dat OOOZ door middel van deze acties vroegtijdig en voldoende kan inspelen op de verwachte leerlingontwikkelingen en op termijn een lichte groei kan realiseren.

Sector	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PO	5.295	5.310	5.416	5.449	5.440	5.479	5.479
SO	611	633	633	633	633	633	633
VO	5.759	5.692	5.699	5.638	5.645	5.670	5.670
Totaal	11.665	11.635	11.748	11.720	11.718	11.782	11.782

N.B. De weergegeven leerlingenaantallen zijn de aantallen per peilmoment 1 oktober van de jaren 2018 en 2019 zoals deze in beide gevallen ten tijde van het opstellen van de meerjarenbegroting bekend waren. Vanaf 2020 betreft het een prognose van de leerlingen per 1 oktober, welke door de schooldirecteuren is opgesteld. Het aantal leerlingen per 31 december wijkt beperkt af van deze gegevens. Redenen voor verschillen zijn verhuizing, onderinstroom in het PO of leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) tot het SO verkrijgen gedurende het schooljaar.

3.10.1.2 A1 Kengetallen - personeel

De formatieve inzet is in belangrijke mate afhankelijk van de omvang van de leerlingenpopulatie. Ondanks dat het aantal leerlingen naar verwachting de komende vijf jaar vrijwel gelijk blijft, is een daling van de personele inzet (in fte's) opgenomen in de meerjarenbegroting. Deze daling is deels te verklaren doordat het jaar 2019 een overschrijding laat zien van ongeveer 15 fte. Tijdens het opstellen van de begroting is daarom met de directeuren gesproken over enerzijds de benodigde daling van de formatie en anderzijds eventuele interventies/veranderingen op het gebied van onderwijs. Dit betreft bijvoorbeeld onderwerpen als onderwijsaanbod, -tijd en -organisatie. Met een flexibele schil van 16% op 1 januari 2020 is een daling in de personele formatie in kwantitatief opzicht goed op te vangen.

De inzet van Onderwijs ondersteunend Personeel (OOP) fluctueert in de periode 2020 – 2024 nauwelijks tot niet. Nadat in 2019 een aantal teamleiders uit het OP is gehaald en is toegevoegd aan de directieformatie, is in de periode vanaf 2020 een stabilisatie te zien in de directieformatie. Het aantal fte's Onderwijzend Personeel (OP) neemt tijdelijk iets toe.

Groep	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
DIR	33	32	39	39	39	38	38
OP	731	818	778	766	762	759	752
OOP	269	297	285	285	285	285	284
Totaal	1.033	1.147	1.102	1.090	1.086	1.082	1.074

N.B. De weergegeven fte's betreft het aantal per 31 december van de boekjaren 2018 en 2019. De aantallen vanaf 2020 betreft het begrote aantal fte's.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
leerling/personeel	11,3	10,4	10,7	10,8	10,8	10,9	10,9
leerling/OP	16,0	14,2	15,1	15,3	15,4	15,5	15,5

Ten opzichte van 2018 is in de jaren 2019 en 2020 een lichte daling van beide ratio's zichtbaar. Eén van de oorzaken van de daling is de keuze van teams om werkdruggelden in te zetten in de vorm van extra personele inzet. Dit kunnen docenten/leerkrachten, maar ook onderwijsondersteuners zijn.

3.10.1.3 A2 - Meerjaren balans

Balans	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
<i>Bedragen x €1.000</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>
Materiële vaste activa	12.511	14.693	14.877	21.406	21.713	21.631
Vaste activa	12.511	14.693	14.877	21.406	21.713	21.631
Vorderingen	5.935	5.834	5.834	5.834	5.834	5.834
Liquide middelen	16.436	11.218	11.124	4.692	4.453	5.043
Vlottende activa	22.371	17.052	16.958	10.526	10.287	10.877
Activa	34.882	31.745	31.835	31.933	32.000	32.508
Algemene reserve	13.611	14.599	14.689	14.787	14.854	15.362
Bestemmingsreserves	4.288	1.431	1.431	1.431	1.431	1.431
Overige reserves en fondsen	1.485	1.412	1.412	1.412	1.412	1.412
Eigen vermogen	19.384	17.442	17.532	17.630	17.697	18.205
Voorzieningen	3.651	2.889	2.889	2.889	2.889	2.889
Voorzieningen	3.651	2.889	2.889	2.889	2.889	2.889
Kortlopende schulden	11.847	11.414	11.414	11.414	11.414	11.414
Vreemd vermogen	11.847	11.414	11.414	11.414	11.414	11.414
Passiva	34.882	31.745	31.835	31.933	32.000	32.508

De meerjarenbalans en exploitatie zoals opgenomen komt overeen met de goedgekeurde meerjarenbegroting 2020-2024.

Materiële vaste activa

In het huisvestingsbeleid is OOZ afhankelijk van de gemeenten die de gebouwen ter beschikking stellen. Een aantal jaar geleden heeft OOZ een eigen Integraal HuisvestingPlan opgesteld. In dit plan zijn de kwantitatieve en kwalitatieve wensen en eisen opgenomen van OOZ in relatie tot bijvoorbeeld toekomstig bestendig onderwijs, leerlingenontwikkelingen, duurzaamheid en exploitatiekosten. Dit plan is één van de basisdocumenten waarmee OOZ de gesprekken met de gemeenten aangaat.

In 2019 is (opnieuw) veelvuldig met de gemeente Zwolle gesproken over de nieuwbouwplannen voor de locatie Van der Capellen aan de Lassuslaan. In de meerjarenbalans is zichtbaar dat we de investering van deze nieuwbouw in 2022 opnemen. Op basis van de huidige voortgang is de verwachting dat de nieuwbouw in het najaar van 2023 afgerond zal zijn.

Met ingang van 2020 heeft OOZ de systematiek voor het verantwoorden van kosten voor groot onderhoud aangepast. Tot en met 2019 werden de kosten voor groot onderhoud ten laste gebracht van de voorziening. In 2018 werd de wet- en regelgeving voor opbouw van de voorziening groot onderhoud aangescherpt². Deze aangescherpte regels zouden echter een onevenredig zware belasting op de exploitatie van de OOZ-scholen veroorzaken waardoor investeringen in het onderwijs zelf bemoeilijkt zouden worden. OOZ heeft daarom besloten om vanaf 1 januari 2020 de kosten van groot onderhoud te activeren door middel van de componentenbenadering. Dit zorgt vanaf 2020 voor een hogere afschrijvingslast die jaarlijks toeneemt tot een stabiel niveau van € 3,5 miljoen bereikt is.

² 31 oktober is bekend gemaakt dat de implementatie van deze aanscherping opnieuw met een jaar wordt uitgesteld. Dit heeft niet geleid tot een aanpassing van het aanstaande beleid van OOZ.

Deze wijziging leidt op de lange termijn tot een zwaardere belasting van de exploitatie in verhouding tot de huidige omvang van de dotering aan de voorziening groot onderhoud maar minder excessief dan de verwachte toekomstige dotering aan de voorziening bij toepassing van de nieuwe regelgeving. Deze lange termijn overschrijdt de jaren 2020 tot en met 2024. In het perspectief van 15 jaren is de structurele impact zichtbaar.

De overige investeringen voor 2020 maar ook in meerjarenperspectief zien met name toe op vervangingsinvesteringen en investeringen ten behoeve van de doorontwikkeling van het onderwijsaanbod.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen daalt in 2020 als gevolg van het begrote resultaat (€ 585K negatief). Daarnaast is een verschuiving zichtbaar van de bestemmingsreserves naar de algemene reserve:

1. € 500K ICT – PO. Deze is met name bedoeld voor professionalisering binnen eigen medewerkers. Hierin wordt met name aandacht gevraagd voor het beter en meer inzetten van ICT in de klas.
2. € 500K duurzame huisvesting. Deze is bedoeld om in te zetten voor:
 - Vergroten van aantrekkelijkheid van scholen.
 - Duurzaamheid en gezond klimaat (Frisse Scholen)
 - Aanpassingswensen op basis van onderwijskundige ontwikkelingen

Met het inzetten van deze bestemmingsreserves levert OOOZ een bijdrage aan de uitvoering van de bestuur agenda voor Verder Met Leren, waarin onder meer beschreven staat dat *'OOZ streeft naar veilige en duurzame huisvesting. Met digitale toepassingen en een goed functionerende IT-infrastructuur ondersteunen we het onderwijs op onze scholen'*.

Voorzieningen

Met de voorziening werkloosheidsbijdragen geeft OOOZ invulling aan het beleid inzake de beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag. Het beleid is opgezet om ons personeel op de juiste plek in te kunnen zetten. De juiste plek voor de werknemer én voor OOOZ, en dit kan dus ook buiten de organisatie zijn. Bij ontslag van individuele medewerkers, anders dan op eigen verzoek, streeft OOOZ ernaar dit te realiseren door middel van vaststellingsovereenkomsten omdat wij van mening zijn dat dit de beste wijze is om maatwerk te leveren, waarbij in goed onderling overleg wordt gekomen tot beëindiging van het dienstverband met wederzijds goedvinden. Gedurende het proces dat leidt tot de gewenste wederzijdse instemming, stelt OOOZ de betrokken medewerker in de gelegenheid gebruik te maken van juridische ondersteuning. Tevens bieden wij begeleiding en coaching aan op maat naar de gewenste situatie (pensionering, uit diensttreding, IVA traject etc.).

In de meerjarenbalans is geen rekening gehouden met wijzigingen in de vorderingen, voorzieningen en kortlopende schulden. Dit omdat er geen majeure ontwikkelingen worden verwacht met uitzondering van de vrijval van de voorziening groot onderhoud per 1 januari 2020. Deze is echter niet gekwantificeerd.

Kengetallen	Interne norm	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Solvabiliteit	≥ 0,5	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Liquiditeit	≥ 1	1,9	1,5	1,5	0,9	0,9	1,0
Huivestingsratio	≤ 10%	7%	5%	5%	5%	5%	5%
Rentabiliteit	0%	1%	-1%	0%	0%	0%	0%
Weerstandsvermogen (incl. vz)		22%	20%	19%	19%	18%	18%
Weerstandsvermogen (excl. vz)	19%	19%	17%	16%	16%	16%	16%
Weerstandsvermogen (excl. vz en mva)		7%	3%	2%	-3%	-4%	-3%

De solvabiliteit kent een bijzonder stabiel beeld in de komende jaren. Dit in tegenstelling tot de liquiditeit. De daling in 2020 wordt veroorzaakt door een hoger dan gemiddeld niveau van investeringen. Vanaf 2022 is een daling opnieuw zichtbaar als gevolg van de nieuwbouw van Van der Capellen Campus. Een voorzichtig herstel richting de norm van OOO is vanaf 2024 zichtbaar. De daling van de huisvestingsratio komt voort uit de stelselwijziging voor de verwerking van groot onderhoud.

De rentabiliteit ligt de komende jaren in lijn met de interne norm. In de afgelopen jaren stuurde OOO altijd op een positieve rentabiliteit in verband met de gewenste aanzuivering van het weerstandsvermogen. Deze vindt echter niet langer plaats waardoor het uitgangspunt van de kaderbrief weer prevaleert (de begroting is over een periode van 5 jaren sluitend).

In de verschillende berekeningen van het weerstandsvermogen is inzichtelijk welk effect het negatieve exploitatieresultaat van 2020 en de nieuwbouw van Van der Capellen Campus heeft. Zoals in paragraaf 3.10.2.2 is opgenomen, wordt in het voorjaar van 2020 onderzoek gedaan naar de gewenste norm voor het weerstandsvermogen. OOO verwacht dat een weerstandsvermogen van 19% in de toekomst niet nodig zal blijken. Om scholen niet onnodig te bezwaren in hun toekomstige exploitatie blijven herstelacties daarom achterwege.

3.10.1.4 A2 - Meerjaren staat van baten en lasten

Exploitatie	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
<i>Bedragen x €1.000</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>
Rijksbijdragen	100.902	101.223	104.045	107.003	110.393	113.457
Overige overheidsbijdragen	741	615	580	573	557	535
Overige baten	3.048	2.354	2.374	2.383	2.375	2.374
Baten	104.691	104.192	107.000	109.960	113.325	116.366
Personeelslasten	84.071	87.601	89.709	92.467	95.485	98.256
Afschrijvingen	2.901	2.988	3.036	3.202	3.467	3.471
Huisvestingslasten	7.051	5.365	5.331	5.362	5.410	5.408
Overige lasten	9.274	8.823	8.833	8.832	8.896	8.723
Lasten	103.297	104.777	106.910	109.862	113.259	115.858
Financiële baten	5	0	0	0	0	0
Resultaat	1.400	-585	90	97	67	508

Analyse

De verwachting is dat OOO in 2020 een negatief exploitatieresultaat behaald. Dit als gevolg van incidentele bovensectorale investeringen (€ 0,2 miljoen) en de onderwijsconferentie die OOO in februari 2020 voor al het personeel organiseert (€ 0,3 miljoen).

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen voor 2020 laten een stijging zien ten opzichte van 2019. Oorzaak zijn de te verwachten prijsbijstellingen vanuit het Rijk. Hierbij is enerzijds gekeken naar de te verwachten kostenstijgingen en anderzijds naar historische ontwikkelingen. Hiertegenover staan licht lagere inkomsten uit Rijksbekostiging als gevolg van dalende leerlingenaantallen. Ook nemen de rijksbijdragen af vanaf 2020 in verband met de verevening Passend Onderwijs in het PO. In 2021 wordt dit effect vergroot als gevolg van de structurele impact van de negatieve verevening van SWV 23.05 in het VO.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen laten een daling zien in 2020 en dalen de jaren daarna verder. Dit komt door aflopende investeringssubsidies.

Overige baten

De overige baten komen in 2020 fors lager uit dan in de prognose van 2019. Dit heeft er grotendeels mee te maken dat een groot aantal detacheringen afloopt aan het eind van schooljaar 2019-2020. Er is nog geen uitsluitsel of deze gecontinueerd worden. In die gevallen is ervoor gekozen om deze opbrengsten per schooljaar 2020-2021 nog niet op te nemen. Vanaf 2021 laten de inkomsten een stabiel verloop zien en blijven richting 2024 staan op € 2,4 miljoen.

De derde geldstroom van OoZ ziet toe op gelden die (het grootste deel van) onze VO scholen innen bij de ouders ten behoeve van het kunnen aanbieden van excursies en verdieping van het reguliere (wettelijke) onderwijs dat wordt gegeven. Daarbij kan worden gedacht aan TweeTalg Onderwijs (TTO), Technasium en andere stromen (sport, media, kunst, podium). Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat gelden worden 'opgepot' tenzij hier een specifiek doel aan gekoppeld is. Daarom doen wij in onze meerjarenbegroting de aanname dat het resultaat € nihil is.

Personeelslasten

Bij de personele lasten is voor de komende jaren rekening gehouden met kostenstijgingen. Deze zijn gebaseerd op (toekomstige) cao's die de komende jaren van kracht worden. Hierbij zijn de adviezen van de VO- en PO-raad als leidraad gebruikt. Daarnaast zijn er ook nieuwe ontwikkelingen in de pensioenkosten. Naast deze te verwachten kostenstijgingen stijgt het aantal fte's in het PO als gevolg van de toename van het aantal leerlingen. Binnen het VO is hierin een tweedeling zichtbaar. Een aantal scholen heeft te maken met een terugloop in leerlingen waarbij de formatie navenant krimpt, terwijl bij scholen met een toename van leerlingen de formatie stijgt.

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten dalen in 2020 ten opzichte van 2019. Dit komt doordat in de prognose 2019 rekening is gehouden met de nieuwbouw van Van der Capellen Campus. Deze is echter vertraagd en de nieuwbouw zal waarschijnlijk pas in 2023 in gebruik genomen worden. Anderzijds is, zoals eerder beschreven, de systematiek voor het verantwoorden van kosten voor groot onderhoud aangepast. Dit zorgt vanaf 2020 voor een hogere afschrijvingslast die jaarlijks toeneemt tot een stabiel niveau van € 3,5 miljoen bereikt is.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten dalen fors doordat er vanaf 2020 geen dotatie meer plaats vindt op de onderhoudsvoorziening. Ten opzichte van 2019 zorgt dit in 2020 voor lagere huisvestingslasten van € 1,3 miljoen. Deze zijn deels terug te zien zijn in de afschrijvingslasten. Vanaf 2021 laten de huisvestingslasten een stabiel patroon zien.

Overige lasten

De overige lasten stijgen in 2020 door hogere kosten voor leermiddelen en ICT in het PO (€ 0,2 miljoen) en bij support door diverse nog op te starten projecten (€ 0,3 miljoen). Vanaf 2021 blijven de kosten nagenoeg gelijk aan het niveau van 2020.

3.10.2 B: Overige rapportages

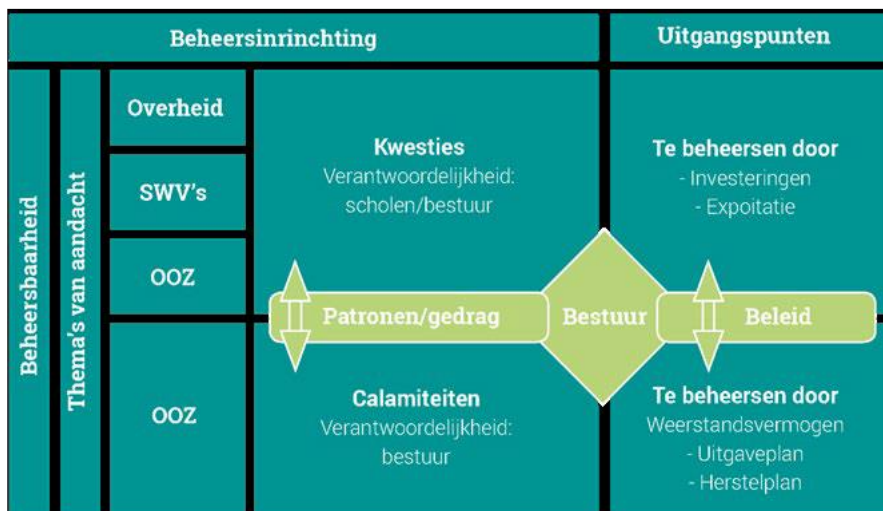
3.10.2.1 B1: Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

OOZ maakt gebruik van een integrale P&C cyclus waarin de verschillende processen en hun onderlinge verwevenheid zijn opgenomen met als tweeledig doel om tijdig te anticiperen op de ontwikkelingen in het primaire proces en te voldoen aan de verplichtingen die wij hebben om op een goede wijze (good governance) de beheersing van de organisatie in te richten en hier verantwoording over af te kunnen leggen. Vanaf 2018 heeft OOO geïnvesteerd in de herinrichting en aanscherping van zowel de kwaliteitszorg en -beheersing alsook de financiële cyclus. In 2019 zijn deze ontwikkelingen bestendigd. Vanaf het najaar van 2019 is gestart met de opzet van de afdeling inkoop/contractmanagement om zodoende ook dit aspect van de bedrijfsvoering beter te kunnen beheersen.

3.10.2.2 B2: Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

In 2019 is OOO gestart met de evaluatie van het risicomanagement. Hieruit bleek dat het vigerende beleid niet aansluit bij het strategische beleidsplan "Verder Met Leren". Sturing op basis van gedrag en patronen kwam onvoldoende naar voren en de sturing op kengetallen was gereduceerd tot sturing op het weerstandsvermogen. In het beleid dat in december 2019 is vastgesteld zijn deze elementen geadresseerd.

Het beleid is nagenoeg volledig uitgekristalliseerd en is gebaseerd op het volgende model:

Er resteren nog wel een aantal vraagstukken. Deze worden in het voorjaar van 2020 opgepakt met een onderzoek naar onder andere (de volledigheid van) de kansen, kwesties en calamiteiten voor OOO. Aan de hand van een impactanalyse toetst OOO wat de impact en mate van voorspelbaarheid van de risico's zijn. Daarna wordt in beeld gebracht welke scenario's zich kunnen af spelen en worden strategieën ontworpen bij de verschillende risico's en scenario's. Het onderzoek biedt tevens inzicht in de zaken die niet te beredeneren of te berekenen zijn.

In dit traject is er ook aandacht voor overige risico's die niet als calamiteit worden aangemerkt en wordt de vraag beantwoord wat een adequate richtlijn voor de bandbreedte van het weerstandsvermogen is.

Daarnaast wordt in dit onderzoek ook aandacht gegeven aan de mate waarin OOZ de soft controls van het model in de praktijk brengt. Eventuele aanbevelingen rondom verdere bewustwording of verbetering hiervan zijn onderdeel van het onderzoek.

De onderwijssector kenmerkt zich over het algemeen door een behoudende c.q. vermijdende strategie. In het beleid is vastgesteld dat het daardoor juist mogelijk is dat (groei-)kansen niet worden benut. Dit omdat de sector redeneert vanuit het inherente risico die een kans met zich mee brengt. In bovenstaande afwegingen wordt in acht genomen dat OOZ daarom in algemene zin kiest voor een mitigerende strategie als het op risico's aan komt.

Door de impact van de kans en het risico met elkaar af te wegen, kan OOZ weloverwogen besluiten nemen. Dit zorgt niet alleen voor een proactieve houding, maar ook voor de optimale benutting van de kansen.

Afgelopen jaar had OOZ de volgende risico's opgenomen als risico:

- Verevening Passend Onderwijs,
- Onzekere financiële toezegging door het Rijk,
- Ontwikkeltijd nieuwe cao vo, en
- Huisvesting.

Deze risico's vormden de basis van het nieuwe beleid. De ontwikkeltijd die in de (nu) vigerende cao vo is opgenomen, is met ingang van augustus 2019 onderdeel van het reguliere financiële beleid geworden en wordt niet langer als een risico aangemerkt. Onderstaand volgt een toelichting op de resterende risico's.

Een risico die nieuw is opgenomen betreft de impact van de coronacrisis op OOZ.

3.10.2.2.1 Verevening Passend Onderwijs

OOZ ziet de vereveningsopdracht Passend Onderwijs als een risico. Dit betreft met name het Samenwerkingsverband IJssel-Vecht 23.05 VO (SWV 23.05) waar een grote vereveningsopdracht ligt. Deze verevening komt voort uit de opdracht vanuit de rijksoverheid om te zorgen voor een inzet van speciaal onderwijs die in lijn ligt met het landelijk gemiddelde. Van oudsher zit OOZ echter in een regio waarin het percentage inschrijvingen in het SO significant boven het landelijk gemiddelde ligt.

Sinds 1 augustus 2015 zet OZ netwerkregisseurs in. Zij zorgen dat de interne bedrijfsvoering voor Passend Onderwijs efficiënt verloopt en zien kritisch toe op het realiseren van het eigen vereveningsdeel. Ondanks deze inspanningen slagen de VO-scholen van OZ er niet in het aantal verwijzingen onder het landelijk gemiddelde te krijgen.

Sinds de start van het schooljaar 2018/2019 lijkt er bij het VO weer sprake van een stijging van het aantal leerlingen waarvoor een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs wordt aangevraagd. Aan de verwijzing van deze leerlingen kan handelingsverlegenheid bij scholen ten grondslag liggen. Vaak heeft dit te maken met complexe problematiek (bijvoorbeeld als gevolg van multiproblematiek uit de drie verschillende milieus) die escaleert en niet meer te keren valt.

Hierdoor worden de grenzen van

ondersteuning in een school zichtbaar. Hoewel iedere VO-school een eigen spoor 1-voorziening heeft, blijft de organisatie in het reguliere voortgezet onderwijs zo dat niet iedere leerling met een complexe ondersteuningsvraag daar op zijn plek is. Daardoor neemt de uitstroom toe.

Het SWV 23.05 VO heeft in het najaar van 2018 cijfers gedeeld. Hierin is zichtbaar dat het huidige aantal (V)SO-leerlingen ruim 1% boven het landelijk gemiddelde zit. Met ingang van het schooljaar 2020/2021 is de verevening volledig doorgevoerd. Het samenwerkingsverband (en daarmee OZ) bevindt zich daarmee op een precair punt. Indien de huidige situatie in stand blijft, betekent dit voor de VO-scholen van OZ dat het budget voor zware ondersteuning structureel terugvalt naar € 91 per leerling (bij een gelijkblijvende populatie (V)SO-leerlingen), terwijl deze nu nog € 235,- per leerling bedraagt. Voor OZ als geheel betekent dit een structurele terugval van € 0,6 miljoen. Indien deze populatie van (V)SO-leerlingen in de komende jaren nog verder groeit, kan de bekostiging voor een reguliere leerling zelfs afnemen tot € 47,- per leerling.

Als de verevening in de komende twee jaren alsnog volledig wordt behaald, is de verwachting dat de bekostiging voor zware ondersteuning voor een reguliere VO-leerling € 177,- bedraagt (€ 0,9 miljoen voor geheel OZ). Binnen het samenwerkingsverband is per deelgemeente een zeer divers beeld zichtbaar voor het aandeel (V)SO-leerlingen. OZ heeft beperkte invloed op de verwijzingsaantallen van andere schoolbesturen en gemeenten. Als gevolg hiervan is het complex om een betrouwbare inschatting van de toekomstige baten te maken. Daarom wordt tot op heden vastgehouden aan de meerjarenbegroting van het SWV 23.05 om de bate in de meerjarenbegroting van OZ te verwerken. De bate zijn daarom nu nog stabiel. In het najaar van 2019 is gesproken met het SWV 23.05 over de wijze waarop zij komen tot een inschatting van het verloop van het aantal (v)so leerlingen. Deze methodiek gaat, zo veel mogelijk, uit van feitelijke cijfers (bijvoorbeeld kijkglas). De subjectiviteit is met name gelegen in de verwachting waarmee het aantal (v)so leerlingen zal gaan afnemen de komende jaren. In de impact analyse die dit voorjaar uitgevoerd gaat worden, zal OZ tevens een uitspraak doen over de wenselijkheid om de uitgangspunten van het SWV 23.05 te (blijven) volgen.

Los van het vereveningsvraagstuk van (v)so-leerlingen is de afgelopen jaren ook onderzoek gedaan naar de bekostigingssystematiek van de (voormalig) lwoo-leerlingen alsook de Pro-leerlingen. Dit onderzoek is uitgevoerd door het SWV 23.05. Als gevolg van wijzigingen in de bekostigingssystematiek voor lwoo en pro vanuit het SWV23.05 heeft OZ onderzoek gedaan naar een nieuwe interne verdeelsleutel. Deze sleutel is per 1 januari 2020 in gebruik genomen. Op basis van de huidige cijfers van het samenwerkingsverband leiden deze twee onderdelen tot een verhoging van de baten van ruim € 0,7 miljoen in de komende jaren.

3.10.2.2.3 Onzekere financiële toezeggingen door het Rijk

Tot en met augustus van 2019 betrof dit risico de kans dat het Rijk bepaalde kosten onvoldoende compenseerde (cao, pensioenen). In het najaar van 2019 werd duidelijk dat voor het tweede jaar op rij de compensatie wel volledig plaats vond. Met de totstandkoming van de meerjarenbegroting 2020-2024 is dit risico daarom niet langer financieel verwerkt.

Toch blijft OOZ van mening dat dit risico de moeite van het noemen waard is. Dit heeft te maken met de tijdstippen waarop middelen beschikbaar worden gesteld en de mate waarin OOZ nog in staat is om deze op een beleidsrijke en doelmatige wijze in te zetten. Zo werd in september 2019 de GPL voor beide sectoren verhoogd en in december 2019 is € 1,5 miljoen euro ontvangen (incidentele middelen) vanuit het convenant aanpak lerarentekort dat in november 2019 is gesloten door de minister, bonden en sectorraden. Deze € 1,5 miljoen wordt in 2019 als bate verantwoord waarvoor de kosten in 2020 en 2021 worden gemaakt. Een onwenselijke situatie gezien de politieke en maatschappelijke aandacht van 'onderwijsgeld dat op de plank blijft liggen' in het algemeen en de zogenaamde 'rijke schoolbesturen' in het bijzonder.

Naast de ervaren onzekerheid in de bekostiging speelt de ontwikkeling van de nieuwe bekostigingssystematiek een belangrijke rol in de komende jaren. Een wetsvoorstel hiertoe is aanhangig bij de Tweede Kamer en heeft 1 januari 2021 als beoogde datum van inwerkingtreding. Het ministerie heeft in 2019 een rekentool beschikbaar gesteld waarmee de financiële gevolgen van het wetsvoorstel duidelijk worden. Voor OOZ betekent dat voor de sector VO een negatief herverdeelteffect van ongeveer 1,5% te maken krijgt.

In verband met deze aanstaande wijziging is OOZ bezig de interne verdeling van middelen te evalueren en wellicht aan te passen. Op relatief korte termijn vindt ook een landelijk evaluatie van de bekostigingssystematiek van het PO en SO plaats. OOZ is daarom van plan om deze beide ontwikkelingen te combineren.

3.10.2.2.4 Huisvesting in relatie tot toekomstbestendig onderwijs

Van oudsher is OOZ een organisatie die het onderwijs binnen Zwolle geografisch zo gespreid mogelijk wil aanbieden. Daarnaast verzorgt OOZ in een aantal kleinere buurgemeenten het openbaar onderwijs. De leerlingenaantallen van de scholen fluctueren vaker en sneller dan dat OOZ hier met vierkante meters op in kan spelen.

Als gevolg hiervan zijn de vierkante meters vloeroppervlak die OOZ in het PO beschikbaar heeft zelden in de juiste verhouding tot het aantal leerlingen verdeeld over de scholen/wijken.

Ook het VO heeft de nodige uitdagingen rondom huisvesting. Een drietal locaties in Zwolle hebben een grote groei doorgemaakt in de afgelopen jaren en zien nu (deels) de aantallen terugzakken. Dit heeft geleid tot meerdere suboptimale oplossingen. Andere OOZ-scholen kennen voor de komende jaren juist een krimpscenario, waardoor ook hier huisvesting een kwestie kan worden.

Daarnaast merkt OOZ in toenemende mate dat de schoolgebouwen niet altijd voldoen aan de wensen van onderwijsteams om modern, toekomstbestendig onderwijs te kunnen verzorgen zoals dat beschreven staat in Verder Met Leren. De gemeente Zwolle heeft eind 2019 een nieuw integraal huisvestingsplan vastgesteld, dat in samenspraak met de schoolbesturen tot stand is gekomen. Begin 2020 werkt de afdeling huisvesting van de gemeente het document verder financieel uit. Daarna vindt besluitvorming in gemeenteraad en B&W plaats.

Op een aantal scholen is sprake van een disbalans tussen de beschikbare ruimte (vierkante meters) en de aanwezige leerlingen. Daarnaast geldt voor Zwolle dat het gebouwenbestand gemiddeld 40 jaar oud is en er dus veel noodzaak voor renovatie en nieuwbouw is. Ook bij de overige gemeentes geldt vaak dat gebouwen niet meer voldoen.

Een derde bemoelijkende factor is dat de afschrijvingstermijn van eigen investeringen (in het VO) gemiddeld 10 jaar is waardoor de middelen minder flexibel zijn dan de werkelijke situatie vraagt. Op de korte termijn voldoet de huisvesting, maar in combinatie met de visie op toekomstbestendig onderwijs is er een (nog niet kwantificeerbaar) risico dat de huidige inrichting van huisvesting niet meer aansluit.

OOZ is met grote regelmaat in overleg met de diverse gemeenten om dit risico adequaat te mitigeren.

3.10.2.2.5 Corona crisis

De uitbraak van het coronavirus heeft op de hele wereld een flinke impact, zo ook op het onderwijs. Vooral nog lijkt deze impact vooral zichtbaar in het onderlinge contact en organisatorische vraagstukken. De financiële gevolgen zijn overzichtelijk. De Rijksoverheid continueert de bekostiging waardoor de salarissen aan medewerkers en vaste lasten kunnen worden betaald. De verwachting is daarom ook dat de baten en het weerstandsvermogen relatief weinig impact zullen ondervinden.

Voor een aantal onderdelen heeft OOOZ aanpassingen in haar beleid doorgevoerd, al dan niet op basis van besluiten van de regering of richtlijnen RIVM:

1. Vanaf 16 maart is door alle collega's vanuit huis gewerkt en onderwijs op afstand verzorgd. De ICT (-infrastructuur) was reeds eerder al ingericht waardoor hier geen grote aanpassingen noodzakelijk waren of kosten gemaakt zijn;
2. Het schoolexamen 2020 wordt op aangepaste wijze afgenomen en het centraal examen gaat niet door;
3. De buitenschoolse leerlingenactiviteiten die gepland waren vanaf 16 maart, zijn geannuleerd. De ouderbijdrage is gerestitueerd (voor activiteiten die definitief geannuleerd zijn). Voor leerlingenactiviteiten die op een later moment alsnog doorgang kunnen vinden blijven de oudergelden beschikbaar. De annuleringskosten worden door OOOZ gedragen uit de exploitatie van Support. Op deze wijze worden scholen niet geconfronteerd met niet-beïnvloedbare kosten. Tot op heden bedragen de kosten van dit beleid € 50K;
4. Kosten en opbrengsten ten aanzien van bijvoorbeeld detacheringen of verhuur van ruimtes worden situationeel beoordeeld. Daarbij is altijd oog voor de relatie die OOOZ nastreeft met leveranciers en afnemers en worden maatwerkafspraken gemaakt ten aanzien van de financiële afwikkeling. De impact hiervan is beperkt op de financiële positie van OOOZ;
5. Met de openstelling van het po en s(b)o half mei en van het v(s)o in juni is hard gewerkt door de scholen en de facilitaire afdeling om de schoolgebouwen hiervoor geschikt te maken. Praktische zaken zoals schoonmaak, gebruik van lokalen en communicatie over deze afspraken hebben een belangrijke rol gespeeld in deze voorbereidingen. Als gevolg van de richtlijnen van het RIVM en de PO-raad en VO-Raad vloeien hier uiteraard hogere kosten voor schoonmaak en hygiënemiddelen uit voort. Echter, de scholen zijn ook twee maanden beperkt open geweest dus de impact van deze aanpassingen op de financiële positie worden ingeschat als beperkt;
6. In afstemming met de Arbo unie heeft OOOZ ervoor zorg gedragen dat medewerkers zich vanaf de openstelling van het onderwijs kunnen laten testen.

Ten aanzien van onderstaande punten wordt intern nog het dialoog gevoerd:

1. De mogelijkheid dat leerlingen onderwijsachterstanden hebben opgelopen en hoe deze op de beste wijze kunnen worden geadresseerd. De verwachting is dat dit met de eigen en huidige personele bezetting aangepakt kan worden. Of OoZ subsidie bij de minister van OCW aanvraagt voor activiteiten waarvoor geen bekostiging wordt ontvangen, zoals zomerscholen of bijspijkercurssussen, is op het moment van schrijven nog niet helder. Hogere kosten als gevolg van externe inhuur worden op voorhand niet verwacht;
2. Het ziekteverzuim binnen OoZ is in eerste instantie niet hoger geworden. Integendeel zelfs, het thuiswerken heeft een positief effect op verzuim. Het ziekteverzuim was tijdens de schoolsluitingen lager dan in voorgaande jaren. De verwachting is dat nu de basisscholen open zijn en straks ook het VO het verzuim weer zal stijgen. Mogelijk dat er dan meer vervanging nodig is maar dat is nu niet het geval. Ook hier geldt overigens dat binnen de eigen formatie wordt gezocht naar mogelijke oplossingen voordat over wordt gegaan tot externe inhuur.

Momenteel is het nog niet mogelijk om een impactsanalyse uit te voeren van de financiële impact. Bij de eerstvolgende interne managementrapportage (na afloop van dit schooljaar) zal deze analyse uitgevoerd gaan worden. Het college van bestuur geeft vooralsnog voortgang aan een goede borging van het onderwijsproces binnen de kaders die het kabinet, het RIVM en de sectorraden voorgesteld hebben en kiest ervoor om de bijkomende, niet-beïnvloedbare kosten te nemen. Ondanks de onzekerheden op korte en lange termijn is het de verwachting van OoZ dat het coronavirus de totale financiële positie en continuïteit van de organisatie (vooralsnog) niet significant beïnvloedt.

3.10.2.3 B3: Rapportage toezichthoudend orgaan

In 2019 kwam de financiële commissie vier maal bijeen in een reguliere vergadering, waarin met de voorzitter van het college van bestuur en de controller is gesproken over onder andere het jaarverslag 2018, de management letter 2019, de viermaandelijke managementrapportages en de meerjarenbegroting 2020-2024. Bij de bespreking van de meerjarenbegroting is specifieke aandacht geweest voor de ontwikkeling van de leerlingenaantallen in het VO. Een aantal scholen verwachten een daling die zodanig van aard is dat dit als krimp wordt aangemerkt. De betreffende scholen werken op dit dossier samen met Support. Door de financiële commissie vindt hierop monitoring plaats. Het jaarverslag (en het accountantsverslag) 2018 zijn in aanwezigheid van de accountant besproken. De financiële commissie heeft het jaarverslag, met een positief advies ter goedkeuring doorgeleid naar de raad van toezicht. Dit geldt tevens voor de meerjarenbegroting 2020-2024.

In juni 2019 is OoZ gestart met de Europese aanbesteding van de accountantsdiensten. De financiële commissie heeft november 2019 aan de raad van toezicht haar advies uitgebracht, deze is unaniem overgenomen. Eind 2019 heeft de financiële commissie het aangepaste treasurywettelijk, dat naar aanleiding van de aanpassingen in de regeling 'Beleggen en lenen en derivaten' is herzien, goedgekeurd.

Naast deze reguliere vergaderingen is ook éénmaal met de voorzitter van het college van bestuur en de controller een thema bijeenkomst gehouden over het risicomanagement. Hierbij is het gevoerde proces met de directeurs en Support besproken evenals de uitkomsten van het beleid. Er is geconstateerd dat de ontwikkeling van de soft controls alsook de duidelijkheid van de "tafels" waarop gebeurtenissen (kwestie of calamiteit) voortaan worden besproken bijdragen aan een betere (gezamenlijke) beleving van risicomanagement. De kwantificering van de calamiteiten heeft nog wel aandacht. Door het bestuur is de doelstelling uitgesproken om dit voor de start van schooljaar 2020/2021 gerealiseerd te hebben.

De vergaderingen met de voorzitter en controller verlopen constructief en in goede samenwerking.

JAARREKENING

4. JAARREKENING

4.1 Model A: Balans per 31 december 2019, vergelijkende cijfers per 31 december 2018 na resultaatsbestemming

1	Activa	31 december 2019	31 december 2018
	Vaste Activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	<u>12.511</u>	<u>11.549</u>
	<u>Totaal vaste activa</u>	12.511	11.549
	Vlottende activa		
1.2.2	Vorderingen	5.935	5.834
1.2.4	Liquide middelen	<u>16.436</u>	<u>14.905</u>
	<u>Totaal vlottende activa</u>	22.371	20.740
	<u>Totaal activa</u>	<u>34.882</u>	<u>32.288</u>
2	Passiva	31 december 2019	31 december 2018
2.1	Eigen vermogen	19.384	17.984
2.2	Voorzieningen	3.651	2.889
2.4	Kortlopende schulden	11.847	11.414
	<u>Totaal passiva</u>	<u>34.882</u>	<u>32.288</u>

4.2 Model B: Staat van Baten en Lasten jaar 2019, vergelijkende cijfers jaar 2018

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	100.902	97.784	94.988
3.2 Overige overheidsbijdragen	741	635	755
3.5 Overige baten	<u>3.048</u>	<u>2.434</u>	<u>3.762</u>
Totaal baten	<u>104.691</u>	<u>100.853</u>	<u>99.505</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	84.071	82.294	79.171
4.2 Afschrijvingen	2.901	3.193	2.953
4.3 Huisvestingslasten	7.051	6.083	6.696
4.4 Overige lasten	<u>9.274</u>	<u>7.818</u>	<u>7.822</u>
Totaal lasten	<u>103.296</u>	<u>99.388</u>	<u>96.642</u>
Saldo baten en lasten	<u>1.395</u>	<u>1.466</u>	<u>2.863</u>
6 Financiële baten en lasten	5	-	6
<u>Resultaat</u>	<u>1.400</u>	<u>1.466</u>	<u>2.869</u>

4.3 Model C: Kasstroomoverzicht jaar 2019, vergelijkende cijfers jaar 2018

(volgens de indirecte methode)

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	1.395	2.863
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	2.901	2.953
Mutaties voorzieningen	762	298
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
Vorraden (-/-)	-	
Vorderingen (-/-)	-101	-1.622
Schulden	432	694
Effecten	-	
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties:	<u>5.390</u>	<u>5.187</u>
Ontvangen interest	<u>5</u>	<u>6</u>
	<u>5</u>	<u>6</u>
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten:</u>	5.395	5.193
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-3.846	-2.891
Desinvesterings in MVA	-17	18
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten:</u>	<u>-3.863</u>	<u>-2.872</u>
Mutatie liquide middelen	1.531	2.321
Beginstand liquide middelen	14.905	12.584
Mutatie liquide middelen	<u>1.531</u>	<u>2.321</u>
Endstand liquide middelen	<u>16.436</u>	<u>14.905</u>

4.4 Grondslagen

Algemene toelichting

Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio is statutair gevestigd aan de Dobbe 74, 8032JX te Zwolle en bij de KvK ingeschreven onder nummer 56004028. Het bestuursnummer is 42623.

De activiteiten van OOOZ bestaan voornamelijk uit:

- Dienstverlening op het gebied van onderwijs;
- Detacheren van (ondersteunend) onderwijzend personeel.

De jaarrekening is opgesteld in eenheden van € 1.000 (€ 1K). De enige uitzondering hierop betreft de verantwoording WNT welke in eenheden van € 1,- is opgenomen.

Algemeen

De jaarrekening is onder de verantwoordelijkheid van het college van bestuur opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn op historische kosten gebaseerd.

In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Marktrisico

Valutarisico

OOZ opereert in Nederland en loopt geen valutarisico's.

Prijrisico

OOZ loopt nauwelijks prijrisico's ten aanzien van de waardering van activa.

Rente- en kasstroomrisico

OOZ loopt renterisico over de rentedragende kortlopende schulden. Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt OOOZ risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt OOOZ risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen en schulden worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

OOZ heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Inkomsten van de overheid zijn gegarandeerd en het liquiditeitsrisico is zeer beperkt. De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

OOZ heeft geen vorderingen verstrekt aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen. Tevens zijn geen leningen verstrekt aan participanten/verbonden partijen.

Liquiditeitsrisico

OOZ maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Voor het overzicht van de verbonden partijen wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen in de toelichting op de balans.

Segmentatie

De grondslagen welke voor de vier operationele segmenten worden gehanteerd zijn gelijk aan de hieronder beschreven grondslagen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur.

Op terreinen wordt niet afgeschreven. De verkrijgingsprijs (1 januari 1997) voor het VO is bepaald door middel van taxatie per 31 december 1996. De verkrijgingsprijs (1 januari 2005) voor het PO en (V)SO is bepaald door middel van taxatie per 31 december 2004. De gebouwen en terreinen die in gebruik zijn bij de scholen van de OOZ zijn nog steeds economisch eigendom van de gemeenten. Normaliter komt uitbreiding/aanpassing van huisvesting voor rekening van de gemeentelijke overheid. Echter sinds 2004 staat op de balans onder de post gebouwen en terreinen een bedrag waarmee uitbreidingen en/of aanpassingen in het Voortgezet Onderwijs worden gerealiseerd die niet door de gemeenten worden gefinancierd. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar het betreffende onderdeel.

Overige vaste activa (met een minimale aanschafwaarde van € 1.000,-) worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- Boeken / lesmethoden VO 25%
- Gebouwen 10% - 20%
- Meerjaren Onderhoudsplan (MOP) 2,5% - 20%
- Inrichting speelterrein en/of schoolplein 10%
- Inventaris algemeen / gym- en/of speellokaal 10%
- ICT (hardware, netwerk, software) 20% - 25%
- Leermethoden 12,5%
- Vervoersmiddelen 10%
- Machines en installaties 10%
- Lokaalinrichting 6,66%

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden opgenomen als kortlopende schuld. De subsidieschuld wordt verminderd met de mate van afschrijvingen van het desbetreffende actief en als onderdeel van de overige baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. Voor de waardering van de voorziening onderhoud gebouwen wordt uitgegaan van een meerjaren onderhoudsplan voor de komende 15 jaar. De voorziening wordt lineair opgebouwd, het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht. Vanaf 1 januari 2020 komt deze voorziening te vervallen en wordt het groot onderhoud verantwoord via de materiële vaste activa op basis van de componentenbenadering. Deze stelselwijziging wordt prospectief doorgevoerd conform de overgangsregeling.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Financiële vaste activa en vorderingen

De financiële vaste activa en de vorderingen worden bij de eerste verwerking tegen de reële waarde gewaardeerd, inclusief de transactiekosten. Na de eerste verwerking worden de financiële vaste activa en de vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. Voor een verdere toelichting inzake de gevormde bestemmingsreserves wordt verwezen naar model D van de toelichting op de balans.

Het bestemmingsfonds is een reserve met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door derden is aangebracht. Voor een verdere toelichting inzake de gevormde bestemmingsfondsen wordt verwezen naar model D van de toelichting op de balans.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Bij de berekening van de contante waarde van voorzieningen wordt als disconteringsvoet gehanteerd de reële risicovrije disconto ad 0,5% (2018: 1,0%), tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Jubileumvoorziening

De hoogte van de jubileumvoorziening wordt volgens de statische methode bepaald. Per einde boekjaar wordt tegen contante waarde op basis van het personeelsbestand, de leeftijd en datum indiensttreding van een werknemer alsook de blijfkans van de werknemer, de kans berekend dat sprake zal zijn van een uitkering in verband met een 25-jarig of 40-jarig jubileum. Het verschil tussen de feitelijke en benodigde omvang wordt als dotatie of vrijval in de staat van Baten en Lasten zichtbaar.

Verlofsparen

Voor de waardering van de voorziening spaarverlof wordt uitgegaan van de opgebouwde aanspraken op spaarverlof en de loonkosten van de betreffende werknemer.

Sabbatical leave

De voorziening sabbatical leave vloeit voort uit de CAO's, waarbij werknemers de mogelijkheid hebben om budgetturen te sparen. Hier wordt jaarlijks in de begroting een voorziening voor getroffen. Voor de waardering van deze voorziening wordt uitgegaan van het gespaarde en opgenomen verlof en de loonkosten van de betreffende werknemer.

Werkeloosheidsbijdragen

De voorziening werkeloosheidsbijdragen wordt gevormd voor het eigen-risicodragerschap van OOZ. De uitgangspunten voor het bepalen van het recht op de aanvraag van een uitkering zijn bepaald door het UWV en WW+. Afhankelijk van de omvang en duur van het uitkeringrecht wordt er al dan niet een voorziening getroffen.

Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken wordt bepaald van de 53ste tot en met de 103^e week van het verzuimtraject. De voorziening is in beginsel opgebouwd uit drie componenten namelijk:

- loondoorbetaling gedurende het tweede ziektejaar;
- transitievergoeding;
- loonbetaling gedurende opzegtermijn (bij (deeltijd)ontslag).

De berekening van deze voorziening vindt plaats op basis van de loonkosten van de betreffende werknemer en de beste inschatting van het te verwachten verloop van verzuim.

Voor de hoogte van de transitievergoeding is tevens een vordering op het UWV opgenomen.

Voorziening groot onderhoud

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018, 2019 en 2020 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. OZ maakt van deze overgangsregeling gebruik.

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. werd tot en met 2019 eveneens een voorziening gevormd, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan wat voor 15 jaren is opgebouwd. Dit meerjarenonderhoudsplan kwam tot stand door periodieke schouwing van de gebouwen. Op basis van historische kosten (waarop indexatie wordt toegepast) wordt per component een inschatting gemaakt van de verwachte kosten. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde. De dotatie aan de voorziening was gebaseerd op dit meerjarenonderhoudsplan. De in het boekjaar gemaakte kosten worden in mindering gebracht op de voorziening.

Schulden

Schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Segmentatie

De bestuurskosten worden op basis van de rijksbijdragen over de sectoren verdeeld. Deze verdeling sluit aan op de interne verdeling van middelen bij OOZ. Hierbij is rekening gehouden met eliminatie van onderlinge verrekeningen.

Opbrengstverantwoording

Verlenen van diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Giften

Indien baten worden ontvangen in de vorm van zaken of diensten, worden deze gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

Afschrijving op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen zoals lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Op grond van de Nederlandse pensioenwet worden de Nederlandse regelingen primair volgens een “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering” in deze jaarrekening verwerkt. In deze benadering wordt de verplichting voortvloeiende uit een door de rechtspersoon gedane pensioentoezegging gebaseerd op de financieringsafspraken zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen OZ en pensioenuitvoerder. OZ heeft de verplichtingen inzake de pensioenrechten van haar personeel ondergebracht bij stichting Pensioenfonds ABP. OZ betaalt hiervoor premies, waarvan 2/3 door de werkgever wordt betaald en 1/3 door de werknemer.

Om de pensioenen (gedeeltelijk) te kunnen indexeren, moet de beleidsdekkingsgraad minimaal 110% zijn, voor volledige indexatie moet de beleidsdekkingsgraad 128% zijn. Deze beleidsdekkingsgraad was per 31 december 2019 97,8% (2018: 103,8%).

Het pensioenfonds heeft per januari 2019 de premie verhoogd naar 24,9% (per januari 2018 bedroeg de premie nog 22,9%).

OZ heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. OZ heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa, indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

4.5 Toelichting op de balans

1 Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	Activa in uit- voering	Totaal materiële vaste activa
Cumulatieve aanschafwaarde per 1 januari 2019	4.301	23.048	348	27.697
Cumulatieve afschrijvingen tot en met 1 januari 2019	1.727	14.421	-	16.148
Boekwaarde per 1 januari 2019	2.574	8.627	348	11.549
Investerings	950	3.105	135	4.191
Desinvesteringen	29	4.792		4.821
Herrubricering	127	218	-344	0
Afschrijvingen	452	2.449	-	2.901
Afschrijvingen desinves- teringen	29	4.808	-	4.837
	498	672	-209	961
Cumulatieve aanschafwaarde per 31 december 2019	5.222	21.361	139	26.723
Cumulatieve afschrijvingen tot en met 31 december 2019	2.150	12.062	-	14.212
Boekwaarde per 31 december	3.073	9.299	139	12.511

De investeringen in gebouwen zien met name toe op verbouwingen bij onder andere Thorbecke VMBO en De Twijn.

De investeringen in inventaris/apparatuur betreffen reguliere investeringen ten dienste van het onderwijs. Met name ICT kent een hoge vervangingsgraad door de constante ontwikkelingen in het onderwijsveld.

1.2.2 Vorderingen

	31 december 2019	31 december 2018
1.2.2.1 Debiteuren algemeen	749	1.652
1.2.2.2 Vorderingen op OCW	2.011	2.046
1.2.2.3 Vorderingen op gemeenten en GR's	194	562
1.2.2.4 Vorderingen op groepsmaatschappijen	610	163
1.2.2.7 Vorderingen (ouders) van leerlingen	248	272
1.2.2.8 Vorderingen op gemeenten en GR's	-	-
1.2.2.10 Overige vorderingen	896	213
1.2.2.11 Belastingen en sociale verzekeringen	7	169
1.2.2.14 Te ontvangen interest	5	6
1.2.2.15 Overlopende activa overige	1.243	820
1.2.2.16 Voorziening oninbaarheid	-29	-69
<u>Vorderingen</u>	<u>5.935</u>	<u>5.834</u>

De algemene debiteuren zijn met € 1 miljoen gedaald ten opzichte van 2018. Voor € 0,5 miljoen wordt dit verklaard doordat de vorderingen op samenwerkingsverbanden abusievelijk niet zijn verantwoord bij de categorie "vorderingen op groepsmaatschappijen" in 2018. De werkelijke daling bedraagt dan nog € 0,5 miljoen en wordt verklaard door een daling van de vordering op de overige samenwerkingsverbanden waaraan OoZ diensten verleend (€ 0,3 miljoen). De overige daling is niet specifiek aanwijsbaar.

De daling van de vordering op gemeenten houdt verband met onder andere de verbouwingen die met name in 2018 hebben plaatsgevonden en zijn ontvangen in 2019.

Als gevolg van de, abusievelijk niet doorgevoerde reclassificatie van de vordering op de samenwerkingsverbanden bedraagt het saldo van de vorderingen op groepsmaatschappijen per 31 december 2018 € 0,2 miljoen. Dit had € 0,7 miljoen moeten zijn.

De overige vorderingen zijn hoger dan vorig jaar, deels als gevolg van een op het UWV opgenomen vordering (€ 0,2 miljoen) inzake te betalen transitievergoedingen aan werknemers die ziek uit dienst gaan.

Onder de overige vorderingen is een post opgenomen inzake borg tablets voor € 253K (2018: € 253K) welke een langlopend karakter kennen. De borg is als een kortlopende vordering verantwoord omdat wij deze retour ontvangen op het moment dat tablets ingeleverd worden. Deze inlevering kan op elk willekeurig moment plaats vinden.

De daling van de vordering inzake belastingen betreft een incidentele vordering (van deze omvang) in verband met een ingediende BTW suppletie over de jaren 2012 tot en met 2017, welke in 2019 is ontvangen.

De overige opgenomen vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

1.2.4 Liquide middelen

	31 december 2019	31 december 2018
1.2.4.1 Kasmiddelen	9	14
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	<u>16.427</u>	<u>14.891</u>
Liquide middelen	<u>16.436</u>	<u>14.905</u>

De stijging van de liquide middelen houdt vooral verband met het positieve exploitatie resultaat. In de laatste maanden van 2019 zijn meer middelen beschikbaar gekomen dan ingeschat, de kostenstructuur is echter in deze maanden niet meer gewijzigd.

In verband met de huur van de Dobbe is een bankgarantie aan de verhuurder afgegeven voor een bedrag van € 35K.

De liquide middelen zijn per direct opeisbaar.

2.1 Eigen vermogen

	2.1.1.1 Algemene Reserve	2.1.1.2 Bestemmings- reserve publiek	2.1.1.3 Bestemmings- reserve privaat	2.1.1.5 Bestemmings- fonds privaat	Totaal
Stand per 31 december 2017	12.011	1.865	789	450	15.115
Resultaat	2.130	566	279	-106	2.869
Overige mutaties	-	-	-	-	-
	<u>2.130</u>	<u>566</u>	<u>279</u>	<u>-106</u>	<u>2.869</u>
Stand per 31 december 2018	14.141	2.431	1.068	344	17.984
Resultaat	-1.100	2.427	110	-37	1.400
Overige mutaties	-	-	-	-	-
	<u>-1.100</u>	<u>2.427</u>	<u>110</u>	<u>-37</u>	<u>1.400</u>
Stand per 31 december 2019	<u>13.041</u>	<u>4.858</u>	<u>1.178</u>	<u>307</u>	<u>19.384</u>

Naast de algemene reserve houdt OOO de volgende bestemmingsreserves aan:

2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek

	Eerste waardering	Exploitatie gymlokalen	Passend Onderwijs	Onderwijs- vernieuwing PO	Personeel	Duurzaam investeren	Convenant werkdruk- vermindering	Nieuwbouw Capellen Campus	Totaal
Stand per 31 december 2017	126	294	367	509	570	-	-	-	1.866
Resultaat	-73	35	104	-	-	500	-	-	566
Overige mutaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-73	35	104	-	-	500	-	-	566
Stand per 31 december 2018	53	328	471	509	570	500	-	-	2.431
Resultaat	-53	-12	445	-	-	-	1.477	570	2.427
Overige mutaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-53	-12	445	-	-	-	1.477	570	2.427
Stand per 31 december 2019	-	316	916	509	570	500	1.477	570	4.858

- Reserve eerste waardering; ten tijde van de invlechting van de sectoren po/so en vo is de activa gewaardeerd. Voor het verschil tussen de reeds aanwezige boekwaarde en de toenmalige waardering is een bestemmingsreserve gevormd. Deze wordt jaarlijks aangewend voor de waarde van de afschrijvingslast.
- Exploitatie gymlokalen; voor het onderhoud van de gymlokalen wordt jaarlijks van de gemeenten een vergoeding ontvangen. Het verschil tussen de daadwerkelijke kosten en de ontvangen vergoeding wordt onttrokken dan wel toegevoegd aan deze reserve;
- Bestemmingsreserve Passend Onderwijs; deze reserve is gevormd uit de middelen Passend Onderwijs die OOO sinds 2017 heeft ontvangen maar niet in het onderwijsproces heeft kunnen inzetten. In verband met de bovengemiddeld zwaardere vereveningsopdracht die onze regio kent wil OOO deze middelen in de komende jaren beschikbaar houden om een interne verzachting van deze verevening toe te passen.
- De bestemmingsreserve onderwijsvernieuwing PO is gevormd naar aanleiding van het in 2017 positief behaalde resultaat van deze sector. Het doel van deze reserve is het stimuleren van didactische vernieuwing alsook het vergroten van de aantrekkelijkheid van de scholen in de markt. De bovenschoolse bestemmingsreserve is gevormd om de ontwikkelingen die benodigd zijn maar de reguliere bekostiging te boven gaan, te kunnen financieren.
- Bestemmingsreserve Personeel; deze reserve is gevormd om investeringen in personeel te bekostigen welke aansluiten bij JIJ&OOZ maar de reguliere bekostiging van het Rijk te boven gaan.
- Reserve convenant werkdrukvermindering; de extra middelen vanuit het “convenant extra geld voor werkdrukverlichting en tekorten onderwijspersoneel in het funderend onderwijs 2020-2021”, verkregen in december 2019, zijn in een bestemmingsreserve geplaatst. De reserve (á € 1,5 miljoen) valt uit te splitsen in PO/SO en VO. In het PO/SO wordt de volledige reserve gebruikt voor de eenmalige uitkeringen aan personeel vastgelegd in de nieuwe CAO. De extra gelden in het VO zijn vrij besteedbaar binnen de kaders van het convenant, in de loop van 2020 wordt voor de besteding een plan opgesteld.

- Reserve nieuwbouw Capellen Campus; door OOO wordt een financiële bijdrage geleverd aan de nieuw te bouwen school waarin Van der Capellen, Onderwijsroute 10-14 en Onderwijsroute Mens& gehuisvest zullen worden. Deze eigen bijdrage wordt vanaf het moment van ingebruikname in veertig jaren afgeschreven. Vooralnog zijn de volledige afschrijvingslasten in de meerjarenbegroting mee genomen. Door het vormen van een bestemmingsreserve in 2019 (en naar verwachting vanaf 2020 tot en met 2023) is de Capellen Campus in staat om 50% van deze afschrijvingslasten uit de bestemmingsreserve te 'financieren'.

Onder 2.1.1.3 wordt melding gemaakt van de bestemmingsreserve privaat. Feitelijk betreft dit het jaarlijkse resultaat van de (vrijwillige) bijdragen die van ouders worden gevraagd.

Daarnaast kent OOO vier private bestemmingsfondsen.

2.1.1.5 Bestemmingsfonds privaat

	Emma	Kantine	ICT	Onderwijs	Totaal
Stand per 31 december 2017	171	2	48	228	449
Resultaat	-53	-	-23	-30	-106
Overige mutaties	-	-	-	-	-
	-53	-	-23	-30	-106
Stand per 31 december 2018	119	2	25	198	344
Resultaat	-23	-	-1	-13	-37
Overige mutaties	-	-	-	-	-
	-23	-	-1	-13	-37
Stand per 31 december 2019	96	2	24	185	307

Deze zijn gevormd door de afzonderlijke besturen van de voormalige Stichting Voorzieningsfonds van der Capellen, voormalige Stichting Schoolfonds Thorbecke Scholengemeenschap en voormalige Stichting Voorzieningsfonds Diezer College Zwolle op het moment van liquideren.

Het bestemmingsfonds 'Emma' dient ten goede te komen aan het onderwijs of de onderwijsondersteunende activiteiten van de VMBO B/K/GL leerling.

Het bestemmingsfonds 'kantine' dient ten goede te komen aan de kantine en het keukenmateriaal van de leerlingen praktijkonderwijs.

Het bestemmingsfonds 'ICT' dient ten goede te komen aan de versterking, verbetering en versnelling van de ICT infrastructuur.

Het bestemmingsfonds 'onderwijs' dient ten goede komen van het onderwijs in ruime zin.

De besteding van deze gelden kan enkel na goedkeuring van de ouderraad en instemming van de oudergeleding MR van de betreffende schoollocatie.

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1 januari 2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31 december 2019	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1 t/m 5 jaar	Looptijd > 5 jaar
2.2.1 Personele voorzieningen	2.475	1.780	463	376	3.416	705	2.674	-
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	414	1.267	1.446	-	235	235	-	-
Voorzieningen	2.889	3.047	1.909	376	3.651	940	2.674	-
Uitsplitsing								
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	774	294	99	2	967	94	836	-
2.2.1.2 Verlofsparen en sabbatical leave	1.388	827	93	305	1.817	37	1.779	-
2.2.1.5 Werkloosheidsbijdragen	313	296	271	69	270	247	23	-
2.2.1.6 Langdurig zieken	-	363	-	-	363	327	36	-
2.2.1 Personele voorzieningen	2.475	1.780	463	376	3.416	705	2.674	-
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	414	1.267	1.446	-	235	235	-	-

De voorziening jubileum laat een redelijk stabiel beeld zien ten opzichte van 2018.

De voorziening verlofsparen en sabbatical leave (waaronder het individueel keuzebudget) laat, net als in 2018, opnieuw een fors stijgende lijn zien. Dit is het gevolg van een toename van het aantal sparende werknemers. Het component spaarverlof van deze voorziening neemt juist af. Onttrekkingen hebben plaats gevonden als gevolg van opname en uitdiensttreding.

De voorziening wachtgelders neemt, evenals vorig jaar, af. De verwachting is dat deze dalende lijn ook in de komende jaren zichtbaar zal blijven omdat OoZ een beperkte instroom verwacht van deze categorie ex-werknemers.

Per jaareinde 2019 neemt OoZ voor het eerst een voorziening voor langdurig zieken op. Deze eerste opname houdt onder andere verband met de verplichting tot uitbetaling van transitievergoedingen aan langdurig zieken bij uitdiensttreding. Deze verplichting bestaat voor het eerst vanaf 1 januari 2020 in verband met de inwerkingtreding van de WNRA per deze datum. Voor de waarde van de uit te betalen transitievergoedingen is tevens een vordering op UWV opgenomen.

OoZ kiest ervoor geen voorziening eigenrisico drager WGA op te nemen omdat de facturen, die worden ontvangen van het UWV, betreffende de arbeidsongeschiktheidsuitkering vanaf het tweede ziektejaar én facturen ten aanzien van verrichte diensten om dit element te mitigeren in de exploitatie worden gedragen.

De uitputting van de voorziening groot onderhoud ligt in lijn met de MOP. Vanaf 2020 wordt er geen gebruik meer gemaakt van deze voorziening maar wordt het groot onderhoud verantwoord via de materiële vaste activa op basis van de componentenbenadering. Hierdoor vindt er geen dotatie meer plaats maar wordt het onderhoud gebudgetteerd, geïnvesteerd en geactiveerd. De werkwijze waarop het planbare onderhoud wordt vastgelegd is niet gewijzigd en blijft betrekking houden op een periode van 15 jaar gebaseerd op periodieke schouwing. Per 1-1-2020 valt het saldo van de voorziening vrij ten gunste van het eigen vermogen voor een bedrag van 235K.

2.4 Kortlopende schulden

	31 december 2019	31 december 2018
2.4.1 Schulden aan groepsmaatschappijen	-	29
2.4.6 Schulden aan gemeenten en GRen	-	344
2.4.8 Crediteuren	1.342	1.601
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.133	3.063
2.4.10 Pensioenen	1.125	904
2.4.12 Overige kortlopende schulden	566	416
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW/EZ	347	295
2.4.15 Vooruit ontvangen investeringssubsidies	1.105	952
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	1.441	1.231
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	2.636	2.433
2.4.19 Overige overlopende passiva	153	146
<u>Kortlopende schulden</u>	<u>11.847</u>	<u>11.414</u>

De vooruit ontvangen investeringssubsidies bedragen in totaal € 1.148K. Deze hebben een overwegend langlopend karakter maar gegeven de aard van de post is deze als transitorische passiva verantwoord. Het kortlopende deel bedraagt € 204K (2018: € 174K).

Tevens hebben wij voor een totaalbedrag van € 104K verplichtingen inzake verkregen ouderbijdragen opgenomen (voortvloeiend uit de liquidatie van de Stichting Voorzieningen Fondsen van der Capellen en Thorbecke) welke een semi langlopend karakter kennen om te waarborgen dat deze gelden op een beleidsrijke wijze worden aangewend.

Tevens is onder de kortlopende schulden een bedrag van € 243K opgenomen inzake aanvullende subsidie techniekgeden vmbo. Voor de nog niet bestede gelden van 2019 wordt een bestedingsplan opgesteld. Dit bestedingsplan is afhankelijk van de (mate van) realisatie van de gestelde doelen in de geormerkte subsidie "Sterk Techniekonderwijs". Deze subsidie heeft een looptijd van 2020 tot en met 2023. In de komende jaren worden deze ontwikkelingen gevolgd en wordt het bestedingsplan hierop afgestemd.

De overige opgenomen schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

4.6 Model G: verantwoording subsidies (bijlage behorende bij RJ660.402)

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2019	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de	
					geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Beleidskader regionale samenwerking kansengelijkheid in het onderwijs	GKO17022	20-12-2017	64	64	Ja	
Zij instromers 2018 sector VO	VO/1180268	21-8-2018	60	60	Ja	
Lerarenbeurs 2018/2019 PO	DL/B/110284	20-9-2018	29	29	Ja	
Lerarenbeurs 2018/2019 SO	DL/B/110284	20-9-2018	6	6	Ja	
Lerarenbeurs 2018/2019 VO	DL/B/110284	20-9-2018	142	142	Ja	
Lerarenbeurs 2018/2019 VO	DL/B/110284	20-11-2018	6	6	Ja	
Aanvullende bekostiging technisch VMBO 2018	VO/1364203	19-12-2018	165	165	Ja	
Zij instromers 2019 sector PO	VO/1441582	15-4-2019	20	20		Nee
Subsidie doorstroomprogramma PO/VO	DPOVO19002	22-8-2019	124	62		Nee
Lerarenbeurs 2019/2020 PO	DL/B/110284	20-9-2019	47	47		Nee
Lerarenbeurs 2019/2020 SO	DL/B/110284	20-9-2019	6	6		Nee
Lerarenbeurs 2019/2020 VO	DL/B/110284	20-9-2019	148	148		Nee
Lerarenbeurs 2019/2020 VO	DL/B/110284	22-10-2019	1	1		Nee
Beleidskader regionale samenwerking kansengelijkheid in het onderwijs	GKO19026	31-10-2019	80	40		Nee
Lerarenbeurs 2019/2020 VO	DL/B/110284	19-12-2019	4	4		Nee
Aanvullende bekostiging technisch VMBO 2019	VO/16557553	20-11-2019	334	334		Nee

G2-A Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag van toewijzing	Subsidie ontvangsten t/m 2019	Overige ontvangsten	Eigen bijdrage	Totale kosten	Saldo per 31-12-2019
--------------	---------	-------	-----------------------	-------------------------------	---------------------	----------------	---------------	----------------------

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen per 1 januari 2019	Subsidie ontvangsten in 2019	Overige ontvangsten in 2019	Eigen bijdrage in 2019	Lasten in 2019	Totale kosten 31-12-2019	Saldo per 31-12-2019
--------------	---------	-------	-----------------------	------------------------------	------------------------------	-----------------------------	------------------------	----------------	--------------------------	----------------------

4.7 Model E: verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2019	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31 december 2019 Eur	Resultaat 2019 Eur	Art2:403 BW BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
Samenwerkingsverband P.O. 23-04	Stichting	Ommen	4	639	-668	Nee	4%	Nee
Stichting passend onderwijs PO 23-05	Stichting	Zwolle	4	750	300	Nee	33%	Nee
Stichting VO2305	Stichting	Zwolle	4	250	-	Nee	8%	Nee
Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Noord Oost Overijssel (VO2307)	Stichting	Hardenberg	4	250	-313	Nee	14%	Nee
Stichting leerlingenzorg NW-Veluwe	Stichting	Harderwijk	4	5.250	474	Nee	14%	Nee
Stichting Voorzieningenfonds Gymnasium Coleanum	Stichting	Zwolle	4	79	-5	Nee	33%	Nee
Stichting Scola van Kinsbergen	Stichting	Elburg	3	3	-5	Nee	33%	Nee
Stichting Beheer Oudergelden OBS de Wieden	Stichting	Zwolle	4	7	1	Nee	0%	Nee
Stichting Orthopedagogisch Centrum De Ambelt	Stichting	Zwolle	4	8.224	2.055	Nee	0%	Nee

3 = onroerende zaken

4= overige activiteiten

De opgenomen cijfers van de SWV's betreffen de cijfers uit de jaarverslagen 2018. Er zijn nog geen definitieve cijfers door de diverse SWV's afgegeven met betrekking tot 2019. Stichting Voorzieningenfonds Coleanum hanteert een boekjaar van 1 augustus tot en met 31 juli. De opgenomen cijfers betreffen conceptcijfers per 31 juli 2018. Stichting Scola van Kinsbergen beschikt nog niet over vastgestelde cijfers van 2018. De opgenomen cijfers betreffen derhalve de conceptcijfers van 2018.

Stichting Beheer Oudergelden OBS de Wieden

Vanwege veranderende Europese bancaire wetgeving heeft OOOZ de bankrekening van Stichting beheer Oudergelden de Wieden (SbO de Wieden) onder haar organisatorische inrichting van de bank genomen gedurende 2019. Daarmee is een financiële verbondenheid ontstaan waardoor opname in dit overzicht benodigd is. Tussen OOOZ en SbO de Wieden zijn duidelijke afspraken gemaakt over de afscherming van de middelen en de verantwoordelijkheden van de beide besturen. Los van de financiële verbondenheid opereert het bestuur van SbO de Wieden geheel zelfstandig. Desalniettemin ziet de controller van OOOZ toe op de rechtmatigheid van de financiële stromen binnen het bestuur van SbO de Wieden. De opgenomen cijfers zijn afkomstig uit het exploitatieoverzicht en de balans van 2018-2019.

Stichting Orthopedagogisch Centrum De Ambelt

OOZ vormt met ingang van 1 augustus 2017 een personele unie met Stichting Orthopedagogisch Centrum de Ambelt. De Ambelt heeft een eigen management, inspraakorgaan en ondersteuning in de bedrijfsvoering. Bij het aangaan van de personele unie is besloten om alle rechten, plichten, risico's, verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden voorbehouden blijven aan de stichting waar zij (zijn) ontstaan. Als gevolg van deze twee inrichtingskeuzes wordt niet tot consolidatie overgegaan. Wel vinden interne verrekeningen plaats voor de onderlinge in- en uitleen van personeel. Dit geldt bijvoorbeeld voor het college van bestuur en de afdelingen governance, HR en facilitair. In 2019 bedroeg de hoogte van deze verrekening € 109K (2018: € 106K).

4.8 Segmentatie

	Support	PO	SO	VO	Totaal
3 Baten					
3.1 Rijksbijdragen	1.286	33.860	14.653	51.103	100.902
3.2 Overige overheidsbijdragen	2	333	137	269	741
3.5 Overige baten	<u>216</u>	<u>605</u>	<u>231</u>	<u>1.996</u>	<u>3.048</u>
Totaal baten	<u>1.505</u>	<u>34.798</u>	<u>15.021</u>	<u>53.368</u>	<u>104.691</u>
4 Lasten					
4.1 Personeelslasten	-927	28.938	13.613	42.446	84.070
4.2 Afschrijvingen	73	792	374	1.662	2.901
4.3 Huisvestingslasten	187	3.046	709	3.109	7.051
4.4 Overige lasten	<u>1.003</u>	<u>1.832</u>	<u>765</u>	<u>5.674</u>	<u>9.274</u>
Totaal lasten	<u>336</u>	<u>34.608</u>	<u>15.461</u>	<u>52.891</u>	<u>103.296</u>
Saldo baten en lasten	<u>1.169</u>	<u>190</u>	<u>-440</u>	<u>477</u>	<u>1.396</u>
6 Financiële baten en lasten	5	-	-	-	5
Resultaat	<u>1.173</u>	<u>190</u>	<u>-440</u>	<u>477</u>	<u>1.400</u>
Resultaat Support	1.173				
Resultaat PO	190				
Resultaat SO	-440				
Resultaat VO	<u>477</u>				
	<u>1.400</u>				

Baten en lasten overzicht Support

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	1.286	-291	-
3.2 Overige overheidsbijdragen	2	-6	-
3.5 Overige baten	<u>216</u>	<u>139</u>	<u>6.408</u>
Totaal baten	<u>1.505</u>	<u>-158</u>	<u>6.408</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	-927	-1.605	4.316
4.2 Afschrijvingen	73	63	135
4.3 Huisvestingslasten	187	179	175
4.4 Overige lasten	<u>1.003</u>	<u>998</u>	<u>566</u>
Totaal lasten	<u>336</u>	<u>-365</u>	<u>5.192</u>
Saldo baten en lasten	<u>1.169</u>	<u>207</u>	<u>1.216</u>
6 Financiële baten en lasten	5	-	6
<u>Resultaat</u>	<u>1.173</u>	<u>207</u>	<u>1.222</u>

In december 2019 heeft OOZ een bedrag van € 1,4 miljoen ontvangen uit hoofde van het convenant aanpak lerarentekort. OOZ heeft ervoor gekozen om deze gelden bovensectoraal te verantwoorden. In de bestemming van het resultaat worden deze gelden via een bestemmingsreserve aan de sectoren toebedeeld.

Baten en lasten overzicht Primair Onderwijs

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	33.860	33.253	32.441
3.2 Overige overheidsbijdragen	333	311	339
3.5 Overige baten	<u>605</u>	<u>468</u>	<u>882</u>
Totaal baten	<u>34.798</u>	<u>34.032</u>	<u>33.662</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	28.938	28.629	27.458
4.2 Afschrijvingen	792	835	801
4.3 Huisvestingslasten	3.046	2.504	2.640
4.4 Overige lasten	<u>1.832</u>	<u>1.568</u>	<u>1.880</u>
Totaal lasten	<u>34.608</u>	<u>33.537</u>	<u>32.778</u>
Saldo baten en lasten	<u>190</u>	<u>496</u>	<u>883</u>
6 Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat	<u>190</u>	<u>496</u>	<u>883</u>

Baten en lasten overzicht Speciaal Onderwijs

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	14.653	14.576	13.090
3.2 Overige overheidsbijdragen	137	114	148
3.5 Overige baten	<u>231</u>	<u>80</u>	<u>334</u>
Totaal baten	<u>15.021</u>	<u>14.770</u>	<u>13.572</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	13.613	13.304	12.157
4.2 Afschrijvingen	374	353	329
4.3 Huisvestingslasten	709	674	587
4.4 Overige lasten	<u>765</u>	<u>539</u>	<u>654</u>
Totaal lasten	<u>15.461</u>	<u>14.870</u>	<u>13.727</u>
Saldo baten en lasten	<u><u>-440</u></u>	<u><u>-100</u></u>	<u><u>155-</u></u>
6 Financiële baten en lasten	-	-	-
<u>Resultaat</u>	<u><u>-440</u></u>	<u><u>-100</u></u>	<u><u>155-</u></u>

Baten en lasten overzicht Voortgezet Onderwijs

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	51.103	50.246	49.595
3.2 Overige overheidsbijdragen	269	216	268
3.5 Overige baten	<u>1.996</u>	<u>1.747</u>	<u>2.194</u>
Totaal baten	<u>53.368</u>	<u>52.209</u>	<u>52.057</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	42.446	41.966	40.193
4.2 Afschrijvingen	1.662	1.941	-
4.3 Huisvestingslasten	3.109	2.726	-
4.4 Overige lasten	<u>5.674</u>	<u>4.713</u>	<u>-</u>
Totaal lasten	<u>52.891</u>	<u>51.346</u>	<u>40.193</u>
Saldo baten en lasten	<u>477</u>	<u>863</u>	<u>11.864</u>
6 Financiële baten en lasten	-	-	-
<u>Resultaat</u>	<u>477</u>	<u>863</u>	<u>11.864</u>

4.9 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contracten

OOZ is langlopende contracten aangegaan ter zake van onder andere schoonmaak, afvalverwerking, multifunctionals en energie. De kosten worden verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop deze betrekking hebben. De resterende looptijd van de contracten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Ultimo 2019
Looptijd korter dan 1 jaar	€ 6.192K
Looptijd >1 jaar < 5 jaar	€ 6.914K
Looptijd langer dan 5 jaar	€ 0K
	€ 13.106K

Eeuwigdurende vordering

In het verleden is een stelselwijziging doorgevoerd met betrekking tot de eeuwigdurende vordering. Waarde in 2019 is maximaal 7,5% van de personele bekostiging VO: € 2.827K (2018: € 2.846K). Onderwijsinstellingen in het Voortgezet Onderwijs hebben de mogelijkheid om op basis van de Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" een vordering op het ministerie van OCW op te nemen. Het eeuwigdurende karakter van deze vordering (uitkering zal alleen bij liquidatie plaatsvinden) leidt op basis van discontering tot nul-waardering. OOZ neemt deze vordering daarom op onder de Niet uit de Balans Blijkende Verplichtingen.

Aansprakelijkheidsstelling

Gedurende 2017 heeft één van de ouders van een leerling een aansprakelijkheidsstelling gedaan. De aansprakelijkheid ziet toe op de claim dat OOZ een leerling de benodigde zorg en hulp zou ontzeggen. OOZ staat op het standpunt dat de benodigde zorg wel voor de leerling toegankelijk is. Vooralsnog is er geen indicatie dat dit leidt tot een uitvloeijing van middelen.

4.10 Toelichting op de staat van baten en lasten

3.1 Rijksbijdragen

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	90.588	88.592	86.772
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	2.564	2.014	2.322
3.1.3.1 Doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden	7.751	7.178	5.894
<u>Rijksbijdragen</u>	100.902	97.784	94.988

In de begroting is geanticipeerd op verwachte loon en prijsbijstellingen. De werkelijke compensatie is licht hoger uitgevallen dan begroot en daarnaast is eind 2019 een eenmalige aanvullende bekostiging ontvangen ter grootte van € 1,5 miljoen.

De baten van het SWV 23.05 zijn met € 1,5 miljoen toegenomen ten op zichte van 2018 door toegenomen omvang LWOO bekostiging rekening houdend met het door SWV gehanteerde glijpad en opting-out regeling. Ten opzichte van de begroting 2019 zijn de baten van het SWV hoger ten gevolge van eenmalige uitkeringen, en specifieke projecten als hoogbegaafdheid.

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
3.2.2.2 Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	525	477	556
3.2.2.3 Overige overheden	216	158	199
<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	741	635	755

De lichte daling van de overheidsbijdragen wordt deels verklaard door afloop van de vrijval van enkele investeringssubsidies en beëindiging subsidie schoolbegeleiding.

3.5 Overige baten

	<u>Werkelijk 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Werkelijk 2018</u>
3.5.1 Opbrengst verhuur	420	353	375
3.5.2 Detachering personeel	356	444	759
3.5.5 Ouderbijdragen	1.199	1.144	1.183
3.5.9 Opbrengst catering	80	-	63
3.5.10 Overige baten	994	494	1.382
<u>Overige baten</u>	3.048	2.434	3.762

De overige baten zijn een stuk lager in vergelijking met 2018. Dit komt met name door (eenmalige) belastingteruggaves in 2018 en lagere opbrengsten uit detacheringen.

De overige baten zijn wel hoger in vergelijking met de begroting van 2019. Dit komt doordat de overige baten vaak een eenmalig of fluctuerend karakter heeft waardoor deze baten relatief voorzichtig worden begroot.

4 Lasten

4.1 Personele lasten

	<u>Werkelijk 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Werkelijk 2018</u>
4.1.1 Lonen en salarissen	77.583	77.505	73.617
4.1.2 Overige personele lasten	7.325	5.033	6.077
4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen	837	244	523
<u>Personele lasten</u>	84.071	82.294	79.171
Uitsplitsing			
4.1.1.1 <i>Brutolonen en salarissen</i>	58.983		56.653
4.1.1.2 <i>Sociale lasten</i>	8.092		7.637
4.1.1.3 <i>Premies Participatiefonds (PO/VO)</i>	1.041		1.230
4.1.1.4 <i>Premies Vervangingsfonds (PO/VO)</i>	50		44
4.1.1.5 <i>Pensioenpremies</i>	9.418		8.054
<u>Lonen en salarissen</u>	77.583	-	73.617
4.1.2.1 <i>dotaties voorzieningen</i>	1.404	155	980
4.1.2.2 <i>personeel niet in loondienst</i>	3.549	3.244	2.910
4.1.2.3 <i>overige</i>	2.372	1.634	2.186
<u>Overige personele lasten</u>	7.325	5.033	6.077

OOZ heeft geen medewerkers die werkzaam zijn in het buitenland.

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Gemiddeld aantal fte's - DIR	32	30	31
Gemiddeld aantal fte's - OP	848	757	762
Gemiddeld aantal fte's - OOP	297	268	288
Gemiddeld aantal fte's	1 147	1.055	1.089

OOZ heeft in 2019 uitvoering gegeven aan de gemaakte afspraken voor de arbeidsvoorwaarden voor de individuele medewerkers. Dit conform CAO PO en VO. De hogere inzet van fte's leidt maar beperkt tot een stijging van de loonkosten ten opzichte van de begroting. De reden hiervan is dat in de begroting voor een aantal elementen wel loonkosten worden berekend (bijvoorbeeld vervanging ziekte etc.) zonder dat hier fte's aan gekoppeld worden.

De hogere inzet van personeel wordt verklaard door de inzet van werkdrukmiddelen in het PO en een hogere tussentijdse start van nieuwe groepen in het PO en SO dan begroot. Daarnaast is in het VO meer fte ingezet als gevolg van onder andere de ontwikkeltijd die in de cao is afgesproken.

De overige personele lasten stijgen met € 1,8 miljoen ten opzichte van de begroting voornamelijk door hogere externe inhuur € 0,5 miljoen, hogere dotatie personeelsvoorzieningen van € 0,6 miljoen en hogere overige personele lasten van € 0,3 miljoen. De hogere dotatie personeelsvoorzieningen is grotendeels te verklaren door een aanzienlijke toename van het aantal sparende werknemers gedurende het boekjaar.

De ontvangen vergoedingen zijn hoger dan begroot, deze worden altijd zeer voorzichtig ingeschat.

4.2 Afschrijvingslasten

	<u>Werkelijk 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Werkelijk 2018</u>
4.2.2 Afschrijvingen materiele vaste activa	2.901	3.193	2.953
<u>Afschrijvingslasten</u>	<u>2.901</u>	<u>3.193</u>	<u>2.953</u>

Afschrijvingskosten komen ten opzichte van de begroting 2019 € 0,3 miljoen lager uit. Deze onderschrijding is voornamelijk te zien in het VO als gevolg van het deels of goedkoper uitvoeren van voorgenomen investeringen. Voor het grootste deel gaat het om uitgestelde investeringen voor de nieuwbouw Capellen Campus.

4.3 Huisvestingslasten

	<u>Werkelijk 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Werkelijk 2018</u>
4.3.1 Huurlasten	531	340	663
4.3.3 Onderhoudslasten	1.199	1.128	1.091
4.3.4 Energie en water	1.374	1.122	1.111
4.3.5 Schoonmaakkosten	2.263	2.035	2.159
4.3.6 Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	174	136	163
4.3.7 Dotatie voorziening onderhoud	1.267	994	1.508
4.3.8 Overige huisvestingslasten	244	329	-
<u>Huisvestingslasten</u>	<u>7.051</u>	<u>6.083</u>	<u>6.696</u>

De kosten voor schoonmaak zijn € 0,1 miljoen hoger dan 2018 en € 0,2 miljoen hoger dan begroot. Dit komt door een prijsindexatie die in vergelijking met 2018 deels werd gedekt doordat er in 2018 relatief veel incidentele schoonmaak heeft plaatsgevonden. Hierdoor is het verschil met 2019 kleiner dan de separate prijsstijging.

De dotatie voorziening groot onderhoud is hoger dan begroot en 2018. Dit komt door een bijstelling van de benodigde dotatie voortkomend uit de analyse van de jaarrekening van 2018 (€ 0,3 miljoen).

Met ingang van 2019 worden de overige huisvestingslasten apart verantwoord, voorheen werden deze als onderdeel van de huurlasten opgenomen. De overige huisvestingslasten zien toe op kosten voor gebouwen niet zijnde huur.

4,4 Overige lasten

	<u>Werkelijk 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Werkelijk 2018</u>
4.4.1 Administratie en beheer	814	504	522
4.4.2 Inventaris en apparatuur	3.266	2.190	2.695
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	3.057	2.610	2.645
4.4.4 Dotatie overige voorzieningen	30	-	-5
4.4.5 Overige	2.108	2.514	1.964
<u>Overige lasten</u>	<u>9.274</u>	<u>7.818</u>	<u>7.822</u>

De overschrijding ten opzichte van de begroting wordt verklaard door hogere kosten van leermiddelen (€ 0,5 miljoen) en ICT (€ 0,1 miljoen). Daarnaast zijn de kosten van inhuur ICT in de realisatie onder de overige lasten opgenomen terwijl deze in de begroting abusievelijk als personele lasten waren opgenomen (€ 0,7 miljoen).

De stijging van deze kosten ten opzichte van 2018 wordt tevens verklaard door hogere kosten inzake ICT (€ 0,6 miljoen) en hogere kosten voor leermiddelen (€ 0,3 miljoen). Daarnaast zijn de juridische kosten vanaf 2019 als overige last verantwoord en zijn hogere kosten gemaakt inzake PR en communicatie (met een totale impact van € 0,3 miljoen).

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Specificatie honorarium			
4.4.1.1 <i>Onderzoek jaarrekening</i>	55	53	62
4.4.1.2 <i>Andere controle opdracht</i>	21		11
4.4.1.3 <i>Fiscale adviezen</i>	-		
4.4.1.4 <i>andere niet-controle dienst</i>	-		
<u>Accountant slasten</u>	75	53	73

Opgegeven zijn de lasten geboekt in het boekjaar waarin de (controle-)werkzaamheden zijn verricht ("over het boekjaar").

6 Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
6.1.1 Rentebaten	5	-	6
<u>Financiële baten en lasten</u>	5	-	6

4.11 WNT-verantwoording 2019 Stichting OOO

De WNT is van toepassing op Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio. Het voor Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 177.000. Het bezoldigingsmaximum is gebaseerd op klasse F.

Berekening complexiteitspunten					
	2015	2016	2017	Gemiddeld	Aantal punten
Baten	89.594	90.859	95.311	91.921	8
Leerlingenaantal	11.433	11.640	11.571	11.548	4
Gewogen aantal onderwijssoorten / sectoren	8	8	8	8	5

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	C.J. Elsinga	A. de Wit
Functiegegevens	Voorzitter college van bestuur	Lid college van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 137.711	€ 123.900
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.286	€ 19.812
<i>Bezoldiging</i>	€ 157.997	€ 143.713
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 177.000	€ 177.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
bedragen x € 1	C.J. Elsinga	A. de Wit
Functiegegevens	Voorzitter college van bestuur	Lid college van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	23/04 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 88.013	€ 108.016
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.776	€ 17.940
<i>Bezoldiging</i>	€ 100.789	€ 125.956
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 118.529	€ 171.000

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2019						
bedragen x € 1	H.J.M. Kenkhuis	F. Markerink	S. van Ruth	M.F. Harrigan	M. Zandvoort	M.J. Flikkema
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-1/07	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	€ 9.150	€ 6.100	€ 3.050	€ 6.100	€ 6.100	€ 6.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 26.550	€ 17.700	€ 8.826	€ 17.700	€ 17.700	€ 17.700
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018						
bedragen x € 1	H.J.M. Kenkhuis	F. Markerink	S. van Ruth	M.F. Harrigan	M. Zandvoort	M.J. Flikkema
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	17/09-31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	€ 9.148	€ 6.100	€ 6.100	€ 6.100	€ 6.100	€ 1.772
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 25.650	€ 17.100	€ 17.100	€ 17.100	€ 17.100	€ 4.966

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.12 Gebeurtenissen na Balansdatum

Het uitbreken van het Coronavirus en de preventieve maatregelen genomen door de overheid zorgen voor grote economische onzekerheid op tenminste de korte termijn en waarschijnlijk ook de langere termijn. De ontwikkelingen zijn op dit moment zeer onzeker en onderhevig aan veranderingen. Aangezien deze situatie niet kon worden voorzien op balansdatum is de eventuele impact hiervan op OOZ niet verwerkt in de cijfers van de jaarrekening per 31 december 2019. Gegeven de hoge mate van onzekerheid over de ontwikkeling van de Corona-crisis is het ook niet mogelijk een redelijke schatting te geven van de impact hiervan op OOZ. Ondanks het feit dat een redelijke schatting niet mogelijk is, mag verondersteld worden dat de afhankelijkheid die OOZ kent in haar baten (97% wordt gefinancierd door de (rijks)overheid) voldoende waarborg geeft om geen verdere externe steun aan te hoeven vragen. In de continuïteitsparagraaf wordt verder ingegaan op eventuele risico's en de maatregelen hieromtrent.

Er hebben zich geen andere gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van invloed zijn op de financiële overzichten zoals deze in deze jaarrekening zijn verantwoord.

4.13 Resultaatbestemming

Resultaat 2019

- 302 mutatie algemene reserve Support
- 58 mutatie algemene reserve PO
- 473 mutatie algemene reserve SO
- 267 mutatie algemene reserve VO
- 53 mutatie bestemmingsreserve eerste waardering
- 12 mutatie bestemmingsreserve exploitatie gymlokalen
- 445 mutatie bestemmingsreserve Passend Onderwijs
- 1.477 mutatie bestemmingsreserve convenant werkdrukvermindering
- 570 mutatie bestemmingsreserve nieuwbouw Capellen Campus
- 110 mutatie bestemmingsreserve Privaat
- 23 mutatie bestemmingsfonds Emma
- 1 mutatie bestemmingsfonds ICT
- 13 mutatie bestemmingsfonds Onderwijs

1.400 totaal resultaatverdeling

4.14 Bestuursbesluit

Vergadering raad van toezicht d.d. 23 juni 2020.

Agendapunt: jaarrekening 2019

Geachte raad van toezicht,

Hierbij stel ik u voor de jaarrekening 2019 goed te keuren met een positief saldo van € 1.400K en akkoord te gaan met een verwerking van voornoemd saldo aan de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Zwolle, 23 juni 2020

Voorzitter college van bestuur,

De heer drs. C.J. Elsinga

w.g.

Lid college van bestuur,

De heer A. de Wit

w.g.

Besluit (raad van toezicht)

De raad van toezicht keurt de jaarrekening 2019 goed met een positief saldo van € 1.400K en gaat akkoord met een verwerking van voornoemd saldo aan de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Zwolle, 23 juni 2020

De voorzitter, De secretaris,

de heer drs. H.J.M. Kenkhuis

w.g.

de heer F.J. Markerink MMC

w.g.

de heer drs. M. Zandvoort RA

w.g.

mevrouw mr. M.F. Harrigan

w.g.

de heer dr. M.J. Flikkema

w.g.

mevrouw I.M. Lagas- Meijer MDR

w.g.

mevrouw drs. M.C.M. Boeijen

w.g.

5. OVERIGE GEGEVENS

5.1 Statutaire bepalingen betreffende winstbestemming

OOZ kent geen statutaire bepalingen betreffende winstbestemming.

5.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen in deze link:

<https://ooz.nl/stichting-openbaar-onderwijs-zwolle-en-regio-controleverklaring-2019-was-getekend/>

6. BIJLAGEN

6.1 ANBI gegevens

Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio, nummer bevoegd gezag 42623. Ook genoemd: Stichting OOO. Het RSIN of het fiscaal nummer RSIN: 8519.39.764

De contactgegevens

Bezoekadres: Dobbe 74, 8032 JX Zwolle Postadres: Postbus 55, 8000 AB Zwolle

Telefoonnummer: 038-4555940

E-mailadres: secretariaat@ooz.nl

Internetadres: www.ooz.nl

De bestuurssamenstelling en de namen van de bestuursleden

Stichting OOO werkt volgens het zogenaamde 'Raad van toezicht - College van bestuur' (governance) model. Het college van bestuur bestond het gehele jaar 2019 uit de heer C.J. Elsinga (voorzitter college van bestuur) en de heer A. de Wit (lid college van bestuur).

Het beleidsplan

Het beleidsplan van de Stichting OOO is weergegeven in het strategisch beleidsplan Verder met Leren (<https://ooz.nl/kijk-op-onderwijs/>).

Het beloningsbeleid

Medewerkers van de Stichting OOO ontvangen hun beloning op basis van de CAO-VO (Voortgezet Onderwijs) of CAO PO (Primair Onderwijs), afhankelijk van de onderwijssector waarin de medewerker de functie heeft.

De bestuurder van Stichting OOO ontvangt haar beloning op basis van de CAO Bestuurders VO (Voortgezet Onderwijs).

Leden van de raad van toezicht ontvangen hun honorering op basis van een regeling van de VTOI (Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen) dat richtlijnen geeft voor de honorering van Raden van Toezicht.

De doelstelling

De doelstelling van de Stichting OOO staat vermeld in de statuten van de stichting:

Het geven van openbaar onderwijs in de zin van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet op de Expertisecentra en het daartoe in stand houden en oprichten van scholen voor primair (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs in de gemeenten Zwolle, Hattem, Dalfsen en Ommen. Het ontplooiën van activiteiten die dienstbaar zijn aan het geven van openbaar onderwijs;

De instandhouding van onderwijsvoorzieningen buiten de genoemde gemeenten die een directe samenhang hebben met de scholen die de stichting in stand houdt;

Het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden gericht op het geven van openbaar onderwijs dan wel activiteiten die dienstbaar zijn aan het geven van openbaar onderwijs.

De stichting beoogt niet het maken van winst en het onderwijs binnen de stichting is toegankelijk voor alle leerlingen zonder onderscheid naar godsdienst of levensovertuiging.

6.2 Colofon

Uitgave en tekst: Stichting OOZ

Vormgeving & Realisatie: TRUE Communications